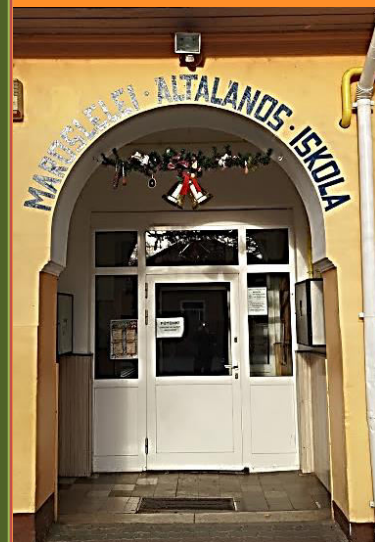

MAROSLELEI ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023.

Maroslelei Általános Iskola

Tartalom

1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	4
1.1. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	4
Pedagógiai alapelvek.....	4
Az iskola alapvető céljai	4
Az iskola legfontosabb feladatai	5
Nevelési célok	6
Követelmények	9
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	10
1.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	10
1.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	12
1.3.1. <i>Az egészségfejlesztés iskola feladatai</i>	12
Az egészségfejlesztés szinterei	12
Alkalmazott pedagógiai módszerek	13
Egészségfejlesztéssel összefüggő kiemelt feladatok	13
1.3.2. <i>Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása</i>	14
1.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	16
1.4.1. <i>A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok</i>	16
1.4.2. <i>Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai</i>	17
1.4.3. <i>A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai</i>	17
1.4.4. <i>A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai</i>	19
1.4.5. <i>Közösségfejlesztés legfontosabb szinterei</i>	19
1.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	20
1.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	22
1.6.1. <i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek</i>	22
Feladataink a tehetségek kibontakoztatása érdekében	22
1.6.2. <i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program</i>	23
1.6.3. <i>A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése</i>	25
1.6.4. <i>Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása</i>	26
1.6.5. <i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</i>	28
1.7. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE	30
1.8. KAPCSOLATTARTÁS ASZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL	31
1.8.1. <i>A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák</i>	31
1.8.2. <i>A szülők közösségét érintő együttműködési formák</i>	31
Az együttműködés formái	32
1.8.3. <i>Az iskola egyéb partnereivel való kapcsolattartás formái</i>	33
1.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGASZABÁLYAI	34
1.10. A TANULÓ FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	36
2. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	38
2.1. A KERETTANTERV.....	38
2.2. A KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM	40
2.3. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	41
2.4. A NEMZETI ALAPTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA.....	42
2.4.1. <i>Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</i>	42
2.4.2. <i>A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</i>	42
2.4.3. <i>Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</i>	43
2.4.4. <i>A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása</i>	43
2.5. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS.....	43
2.6. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI.....	44
2.6.1. <i>Választható tantárgyak</i>	44
Idegen nyelv	44
Etika/Hit- és erkölcsstan oktatásának megszervezése.....	44
2.6.2. <i>Az egyéb (délutáni) foglalkozások rendszere</i>	45
Alsó tagozat.....	45

<i>Felső tagozat</i>	46
<i>Tehetséggondozás és felzárkóztatás</i>	47
<i>2.6.4. Tanulmányi kirándulás, erdei iskola</i>	47
2.7. PROJEKTKTATÁS	48
2.8. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	48
2.9. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	49
2.9.1. <i>Írásbeli feladatok értékelése</i>	52
2.9.2. <i>Szövebeli értékelés</i>	54
2.10. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÖVEBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA	55
2.11. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	56
2.12. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK, EDZETTSÉGÉNEK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	56
2.13. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI	57
2.13.1. <i>Az iskola egészségnevelési elvei</i>	57
Az iskolai egészségnevelés célja	57
Egészségnevelési feladatok	57
Tevékenységi formák az egészségnevelés terén kitűzött célok megvalósításához	58
2.13.2. <i>Az iskola környezeti nevelési elvei</i>	59
A környezeti nevelés célja	60
A környezeti nevelés feladatai	61
Fejlesztési követelmények	62
Tevékenységi formák a környezeti nevelés terén kitűzött célok eléréséhez	62
2.14. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSI ELVEI	63
1.14.1. <i>Jutalmazási és elmarasztalási hagyományok az intézményben</i>	63
A jutalmazás formái és esetei	63
A fegyelmezés formái és esetei	65
1.14.2. <i>A magatartás és szorgalom értékelése</i>	66
A tanuló magatartása értékelésének és minősítésének szempontjai	67
A tanuló szorgalma értékelésének és minősítésének szempontjai	67
2.15. ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	68
2.16. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI	69
2.17. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	70
2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK	72
A MAROSLELEI ÁLTALÁNOS ISKOLA	72
KELT: M A R O S L E L E , 2023. AUGUSZTUS 24.	72
PH.	72
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK	73

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk alapfeladata a beiskolázási körzetünkbe tartozó, valamint az iskolánkat választó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünk nyolc évfolyamos általános iskolaként működik.

Pedagógiai alapelvek

- Az ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása.
- Saját, egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, az emlékezet edzése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismerése, megőrzése, tiszteletben tartása.
- Az európai és nemzetközi törekvések ismerete, más népekkel szembeni tolerancia.
- A demokratikus magatartásformák kialakítása.
- A különféle kommunikációs csatornákon nyert információk (verbális, vizuális, audiovizuális, informatikus) értelmezése, feldolgozása.
- Az egészséges életmód, egészségvédelem technikájának elsajátítása.
- A környezetvédelem lehetőségeinek ismerete és gyakorlása.

Az iskola alapvető céljai

Színvonalas alapfokú oktatás megvalósítása az ismeretek közvetítésével és a személyiség fejlesztésével.

Közvetíteni kívánunk:

- alapvető tudományos igényességű ismereteket,
- erkölcsiértékeket,
- magatartási, viselkedési normákat, modelleket.

Fejlesztetni kívánjuk tanulóinknál:

- az értelmes, kreatív és kritikai gondolkodást,
- a kommunikációs képességeket és készségeket,
- a manuális képességeket tudatosan irányított tevékenységrendszer által,
- az egész életen át történő tanulási igényét,
- a demokratikus és felelős döntési készséget,
- a másokra való figyelmet, a világ dolgai iránti érdeklődést,
- az egészséges életmódra való törekvést.

Az iskola legfontosabb feladatai

- Az alapkészségek (olvasás, írás, számolás) elsajátításának biztosítása.
- Minden tanuló az 1-8. évfolyam életkori szakaszában találkozik először tudományos igényű ismeretekkel, a legfontosabb magatartási és viselkedési normákkal, értékekkel. Információt szereznek szűkebb és tágabb környezetükről, elemi összefüggésekről. Ezért fontos a tanulás tanítása, a felismertetése, a lényegkiemelés technikájának készségszintre emelése.
- Az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása. Ennek érdekében, elsősorban a tudás megszerzését és alkalmazását szolgáló pedagógiai eljárások mellett szükséges az olvasási-számolási problémák gyors felismerése és kezelése.
- A tapasztalati ismeretszerzés időszakában főként a tevékenységközpontú tanítási stratégia segíti a meghatározott célok elérését.

Egyik fő feladatunk az *értékközvetítés*. A demokratikus iskola működését a magyar Alkotmányban, valamint Az emberi és gyermeki jogok chartáiban rögzített értékek szabják meg. Ennek megfelelően iskolánkban az értékek egyensúlyára törekedve a következő területekre fektetünk hangsúlyt:

- a biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke stb.),
- a társas kapcsolatra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia stb.),
- a társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség stb.),
- a humanizált társadalom és világkép értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, a hazai és egyetemes emberi kultúra értékei stb.).

Az iskola egyik kiemelt pedagógiai törekvése az *alapvető erkölcsi értékek* közvetítése, amelyek a tanulói „énkép” kialakításának nélkülözhetetlen eszközei.

A nemzeti és egyetemes *kultúra értékeinek* megismertetése horizontálisan és vertikálisan egyaránt átszövi a cél – feladat - és követelményrendszert. Alapvető feladat a történelemmel, mint az emberiség kollektív memóriájával való kapcsolat, különösen az európai örökség, a jelenkori demokratikus értékek és emberi jogok szempontjából. A tolerancia és a kölcsönös tisztelet fejlesztése és kialakítása megkívánja, hogy túllépjünk egyes tantárgyak (pl. a történelem) keretein. Az iskola élet – mint a politikai társadalom mikrokozmosza – megtanítja a tanulók számára a *demokratikus elvek tiszteletét*, a konfliktus hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikák gyakorlását. A tanulók ez által képessé válnak a felelősségteljes gondolkodásra, a logikus érvelésre, melyek alapvető elemek a demokratikus attitűdök kialakulása szempontjából. Iskolai szinten fontos feladat az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgár nevelése.

Az alapelvekből következő kiemelt pedagógiai törekvésünk a *személyiségfejlesztés*. A gyermekközpontú alapkoncepció és a program követelmény központú felépítése az alapvető tanulói készségek, képességek, és jártasságok fejlesztését szolgálja.

Nagy figyelmet fordítunk a *problémamegoldó gondolkodás* kialakítására, az információk értelmezésének és feldolgozásának megtanítására.

Az iskolához és a tanulókhöz érkező nagy mennyiségű információ értelmezése és feldolgozása, a kialakított kompetenciák (készségek, képességek, jártasságok) működtetése a tehetségek felismerését, gondozását, fejlesztését kívánja meg. Mivel a tanuló ennek a folyamatnak alkotó részese, ezért kreativitása és innovációs törekvései fontos építőköveti a tanítás-tanulás szakaszának.

Nevelési célok

A fejlesztési területek - nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. E területek - összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel - egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba,
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint,
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit,
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelmétől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes

táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővésére, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnővekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnővekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Követelmények

Az iskolából kikerülő tanulók az elsajátított gondolkodási műveletek segítségével kreatívan – önállóan is – képesek legyenek önmaguk tudásának bővítésére, fejlesztésére, vagyis alapismeretük nyitott és alkalmazható legyen a hétköznapi életükben, továbbtanulásukban egyaránt.

Legyenek képesek ismereteik, kommunikációs készségeik (írás, olvasás, számolás, beszéd-kommunikáció, viselkedési kultúra) birtokában tudatosan és igényesen élő, feladatokat vállaló, teljesítő, egymást segítő ifjakká válni, akikre jellemző:

- színvonalas alpműveltség, nyitott sokoldalúság,
- egymás tisztelete, mások érdekeinek megbecsülése,
- a haza iránti elkötelezettség, társadalmi érdeklődés, aktivitás,
- etikus, alkotó diákélet, életkoruknak megfelelő értékrend, döntési képesség.

A meghatározott órakeretben, a megválasztott tananyaggal és tankönyvi tartalommal, adekvát módszerekkel alakuljon ki a tanulóknak képességeiknek megfelelően:

- a megfigyelés-centrikus gondolkodás,
- a memorizálás, az ismeretek felidézésének képessége, az emlékezet (memoriterek, versek, dalok, idézetek, szabályok megtanulásával),
- komplex látásmód,
- fokozott beszéltetéssel (leírás, elmondás, elbeszélés, párbeszéd, szerepjáték) a helyes kommunikáció, előadásmód,
- az összehasonlítási, ok-okozati, a viszonyítási és bizonyítási vagy cáfolási képesség,
- a csoportosítási, rendszerezési képesség,
- a kiemelés, az általánosítás, az indoklás, az ítéletalkotás és következtetés képessége,

- a kreativitás,
- az együttes tevékenységrendszer (a teamban való munkálkodás)
- az egyéni képességek kibontakoztatása differenciált feladatok, programok megoldásával,
- a tanár-diák kapcsolatok, a tantárgyi kötődés, attitűd.

Éljenek az alkotás lehetőségével, mivel a tanítás-tanulás folyamatában módjuk van egyedi tanulói elgondolások, ötletek, találmányok, alkotások (vers, próza, matematikai elgondolás stb.) kivitelezésére.

Törekedjenek az iskolai értékrend és normák megismerésére, elsajátítására, megtartására.

Legyenek képesek önmaguk és mások munkájának mérlegelő megítélésére, legyen reális véleményük, meghatározott állásfoglalásuk. Véleményük legyen nyílt, jobbitó szándékú.

Az iskolai oktató-nevelő munka elveinek érvényesítése, követelményeinek megvalósítása a következő elvárásokat támasztja a nevelőtestület tagjaival szemben:

- egységes nevelési látásmódra törekvés, melyen belül az egyéni nevelői hatásoknak erősíteniük kell egymást,
- az önismeret, önfejlesztés, önbizalom tanítókra, tanárookra vonatkozó követelménye,
- önállóság a minőségi munka elvégzésében,
- együttműködési képesség, tolerancia fejlesztése,
- empátiás készség a tanulókkal, kollégákkal szemben,
- a realitásérzék fejlesztésére való törekvés a különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulók segítése érdekében,
- a „példa” szerepének felvállalása.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez. Céljaink elérésének legfontosabb eszköze a tanóra.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja.

Ezen célok elérésének érdekében a következő nevelési eszközöket, módszereket kívánjuk alkalmazni, melyekben a nevelők szakmai autonómiája érvényesül:

- az ismeretanyag elsajátításában a rendszerességre, alaposságra szoktatás a követelés, a folyamatos ellenőrzés és értékelés révén,
- a nevelési-oktatói folyamatban a beszélgetés, meggyőzés, a példaadás módszerének alkalmazása,
- minden tevékenységben a gyakorlás módszere,
- fontosnak tartjuk a dicséretet, mint az elismerés módszerét,
- a nevelési célból felhasznált tárgyi, technikai eszközök megválasztásának is a tanulók sokoldalú fejlesztését kell szolgálniuk.

Nincs azonban egyedüli célravezető módszer. Általában nem egy, hanem több módszert, eszközt alkalmazunk egy időben, párhuzamosan, meghatározott összefüggésben – mindig szem előtt tartva a gyermekek egyéni képességeit, egyéni személyiségjegyeit.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban,

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

- A tanulók erkölcsi nevelése.
Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- A tanulók értelmi nevelése.
Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók családi és közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.
Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.
Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- A tanulók akarati nevelése.
Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- A tanulók nemzettudatra nevelése.
A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- A tanulók állampolgári nevelése.
Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- A tanulók munkára nevelése.

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- A tanulók testi nevelése.
A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1. Az egészségfejlesztés iskola feladatai

„Az egészségfejlesztés olyan folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy fokozzák kontrolljukat egészségük felett, illetve javítsák azt. A jóllét állapotának elérése érdekében az egyén vagy csoport legyen képes azonosítani és megvalósítani célkitűzéseit, kielégíteni szükségleteit és / vagy megváltoztatni környezetét, vagy megküzdeni azzal.” Ottawai Charta

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermekrészesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezetiműködést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az agyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné
- a hátrányos helyzetű tanulók integrációja,
- a szexuális nevelésterületére terjednek ki.

A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményben megvalósuló átfogó prevenció programokba. A nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető ésmérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

Az egészségfejlesztés szinterei

- Tanórán
A szaktárgyi órák mindegyikének van olyan témája, amely kapcsolható az egészségfejlesztéshez, így napi szinten lehetőség van rá.
- Tanórán kívül
  - egyéb foglalkozások
  - sportrendezvények
  - vetélkedők, versenyek
  - kirándulások, túrák során,
  - iskolai ebédlő: egészséges táplálkozás népszerűsítésének helye

Alkalmazott pedagógiai módszerek

- Egészségfejlesztés iskolánkba meghívott szakemberek (pl. iskolaorvos, védőnő, rendőrség: tájékoztatás osztályfőnöki órákon) segítségével.
- Iskolai környezet szebbé tétele (pl. osztálytermek díszítése növényekkel).
- Fontos, hogy minél több tantárgy témáiban jelenjen meg az egészségfejlesztés szemlélete.

Egészségfejlesztéssel összefüggő kiemelt feladatok

Az iskolai étkeztetés, táplálkozás

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulóink nagy része, akik hátrányos helyzetű vagy veszélyeztetett gyerekek, az iskolában étkezzenek, így a napi háromszori étkezést biztosítjuk számukra. Igyekszünk a lehetőségekhez mérten biztosítani a kultúrált étkezési szokások kialakítását, megköveteljük az evőeszközök helyes használatát, étkezések előtti kézmosást.

Az egészséges táplálkozás érdekében az alsós tanulók mindennap kapnak iskolagyümölcsöt.

Az iskolatej programhoz csatlakozva minden tanulónk kap tejterméket.

Gyógytestnevelés

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelési vagy gyógytestnevelési órára kell beosztani.

Az intézmény biztosítja:

- gyógytestnevelésre vonatkozó szűréseket évente,
- a tanulókról nyilvántartást vezet, amelyben feltünteti a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét,
- a gyógytestnevelés órákon biztosítja a - baleset megelőzés szabályait betartatva – a tartásjavító és mozgásfejlesztő eszközök használatát,

- jelentős szerepet kap a fejlesztés során a motorikus cselekvésbiztonság, motoros tanulás, melynek folyamatában a feladatorientált kapcsolatteremtés és együttműködés szintjét is fejlesztjük,
- a tanulókat képessé tesszük saját fittségi szintjüket értékelni, így értékelve a sportteljesítményt, mint az egyéni tehetség kibontakozásának egy jelentős színterét.

Az egyéni felelősségvállalást erősíti a gyógytestnevelés órák alatti tudatos mozgásfejlesztés, főleg a tartásjavító gyakorlatok, amelyek lehetővé teszik az egészséges életmódra való nevelést, amely elősegítheti a későbbi munkavállalást is.

Iskola – egészségügyi szolgálattal való kapcsolatunk

Az iskolával állandó kapcsolatot tart az iskolaorvos, fogorvos és a védőnő is, hiszen folyamatos feladatot látnak el.

- évente legalább egy alkalommal szűrővizsgálatot tartanak,
- szakorvosi vizsgálatra való beutalót állítanak ki,
- beadják a kötelező védőoltásokat,
- tisztasági és fejtetű vizsgálatot végeznek,
- a védőnő egészségnevelő előadásokat tart,
- évente két alkalommal fogászati szűrővizsgálatra kísérjük tanulóinkat.

Mentális egészség fejlesztése

A nevelési-oktatási intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra.

Kiemelt figyelmet fordítunk a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, ennek érdekében együttműködünk az iskola-egészségügyi szolgálattal és a helyi rendőrrel.

Abban az esetben, ha a pedagógus a gyermek, a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoporthoz nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával eszmegbeszélést kezdeményezünk, majd a pedagógusokkal közösen feltárjuk azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek szüleinek bevonásával további megoldásokat keresünk.

1.3.2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása elsősorban tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, fizika és testnevelés óra) és egyéb foglalkozásokon (délutáni csoportfoglalkozásokon) valósul meg, legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé

válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Cél: a veszélyhelyzetek felismertetése, a segítségkérés alapelveinek megismertetése. Fontos a sürgősségi szemlélet kialakítása, a baleset valamint a hirtelen bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása. A felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulásának megalapozása. A testi, lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés, az egészséges életvezetésre való felkészítés.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Elmélet

- Vészhelyzet, sürgősségi- sürgős állapotok definíciója.
- A sürgősségi betegellátás rendszere.
- Baleseti mechanizmusok.
- A sebzések fajtái, a sebellátás alapjai.
- Mentőhívás.
- A láz- és fájdalomcsillapítás alapjai.
- A recept nélkül kapható gyógyszerek az elsősegélynyújtásban.

Gyakorlat

- Keringési paraméterek vizsgálata: pulzustapintás, pulzus megítélése, vérnyomásmérés.
- Légzési paraméterek vizsgálata: mellkas-vizsgálat, légzés megítélése.
- A vérzéscsillapítás módszerei.
- Sebellátás.
- Égések, fagyások helyszíni ellátása.
- Fektetési módok: stabil oldalfekvés technikája.

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek

KÖRNYEZETISMERET: alapvető elsősegélynyújtási ismeretek

TECHNIKA: balesetmegelőzés

BIOLÓGIA, EGÉSZSÉGTAN: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, újraélesztés.

KÉMIA: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szén-monoxid mérgezés.

FIZIKA: égési sérülések, forrázás, áramütés

TESTNEVELÉS: magasból leesés, törések, ficamok

1.4.A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.4.1.A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai – az osztályközösség a tanulók fő iskolai tevékenységének színtere, tanulmányi munkájának összefoglaló kerete. Az osztályközösséget pedig a közös érdek, a közös cél, a közös értékrend és a tudat tartja össze. Élén az osztályfőnök és az osztályfőnök-helyettes áll.

Ennek kialakítása érdekében a tanítási órákon a pedagógus feladata:

- a tanórákon alkalmazott változatos munkaformákkal erősíteni az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését,
- segíteni, hogy a tanulók közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát közösen értékelni,
- a tanulói kezdeményezések felkarolása,
- közvetlen tapasztalatszerzés biztosítása,
- harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések fejlesztéséhez,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, hazaszeretetet,
- ösztönözzön a szűkebb, és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- ismerje meg a tanuló a környezet változásainak sajátosságait,
- a tanórák során alakítsa ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőképet, mely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezete tiszteletét,
- arra kell nevelni a tanulókat, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen az életvitelt meghatározó erkölcsi alapelv,
- úgy kell irányítani a tanulót, hogy képes legyen önálló ismeretszerzésre, véleményformálásra, érvei kifejtésére, képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- felkészíteni a tanulót az új audiovizuális környezet megértésére, használatára,
- ismerje meg a környezete leggyakoribb egészségét, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- adjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanítson meg tanulni,
- tudatosítsa, hogy mindenki életpályája során többször pályamódosításra is kényszerülhet,
- legyen képes a gyermek önellenőrzésre, egymás segítésére, segítészándékú ellenőrzésre,
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- fordítson figyelmet a szexuális kultúra, magatartás kérdéseire, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre,

- adjon átfogó képet a munka világáról.

A közösségformálásban az osztályfőnöki nevelőmunkának kiemelkedő szerepe van. Az osztályfőnök osztálya közösségi életének tudatos tervezésével és szervezésével biztosíthatja a folyamatosságot, azaz a már elért eredmények továbbfejlesztését és a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építést. Segíti a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakításával az összetartozást erősítő erkölcsi normák meggyökereztetését. Feladata a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok létrejöttéhez szükséges személyiség jellemzők formálása, fejlesztése. Az osztályban a formális és informális háló figyelemmel kísérése alapján tájékozódik a társas kapcsolatok helyzetéről, beavatkozik a peremhelyzetek kialakulásának megelőzése, megszüntetése érdekében.

A felső tagozaton az osztályfőnöki órák tananyaga önismereti, kulturált magatartás és életmód kialakulását valamint a szociális képességek fejlesztését célzó témaköröket tartalmaz. Az alsó tagozaton a rendszeres heti értékeléseken kell erre időt találni.

1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások már a kötetlenebb tevékenységek formái és a közösen átélt kirándulások, délutáni szabadon választható foglalkozások, művészeti körök érdelemmel teli élményei által a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladatok:

- A tanulókat önellenőrzésre, egymás segítésére, együttműködésre nevelni.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítani, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez tartozás érzését.
- Sokoldalú és változatos foglalkozásokkal erősíteni a közösségi magatartást.
- Ismerjék meg a tanulók a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatokhoz elengedhetetlenek.
- Erősíteni kell a közösségért való felelősségvállalást, az „Egy mindenkiért, mindenki egyért” elvet.
- Önismeret mélyítése, önfegyelem és együttműködés fejlesztése, saját korlátaik felismertetése.
- Egyéni képességek, tehetségek felfedeztetése.
- A régi hagyományok mellett újak teremtése.
- Esztétikai élményeket nyújtó foglalkozások szervezése.

1.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók szabadidőstevékenységének megszervezésére az iskolában diákönkormányzat (röviden: DÖK) működik. A Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzat alapján működik, melyet a tanulók fogadnak el és a nevelőtestület hagy jóvá. A Diákönkormányzat munkáját 1 fő felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz megötéves időtartamra. A DÖK havonta ülésezik, ahol megvitatják a felmerült problémákat és döntenek a következő időszak programjairól.

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről,
- hatásköreinek gyakorlásáról,
- tisztségviselőik megválasztásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

A DÖK céljai

- olyan állapotot teremteni és fenntartani az iskolában, melyben a diákok jogai és közös érdekei maradéktalanul érvényesülnek,
- jó hangulatot és közösséget teremteni az iskolában.

A DÖK céljait az alábbi tevékenységekkel és a hozzájuk kapcsolódó feladatokon keresztül kívánja megvalósítani:

- jog- és érdekérvényesítés,
- a diákok érdekeinek és jogainak képviselése a tantestület és az iskola vezetése felé,
- a diákok problémáinak gyűjtése,
- programszervezés,
- közösségfejlesztéshez kapcsolódó jogok érvényesítése.

A DÖK közösségfejlesztéssel kapcsolatos programjai:

- Téma nap (az utazás időpontjától függően Nemzeti összetartozás – Határtalanul címmel)
- szeptember
  - alakuló ülés
- október
  - diákközyűlés
- november
  - megbeszélés, készülődés az Adventi hetek programjaira
- december
  - Adventi hetek
  - DÖK napja
- február
  - farsang

- április
  - Költészet napja
- május
  - Madarak és fák napja
  - papírgyűjtés
- június
  - éves beszámoló

1.4.4.A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

Feladat:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel, (közös programok: akadályversenyek, kirándulások)
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket, (pályázatok, iskolai kirándulások, versenyek)
- a csoporton, osztályon belüli kapcsolatok erősítése,
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése,
- az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása,
- az együttműködés megalapozása, fejlesztése,
- a tevékenységformákat hasssa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés,
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlen-szerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön,
- olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témákkijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést.

1.4.5. Közösségfejlesztés legfontosabb színterei

- **Augusztus**
  - gólyatábor a leendő 1. osztályosoknak
- **Szeptember**
  - tanévnyitó ünnepség
  - szülői értekezletek
- **Október**
  - október 6-i ünnepség
  - október 23-i megemlékezés
  - diákközgyűlés
- **November**
  - Fogadó órák

- **December**
  - Adventi hetek programjai
  - DÖK-napja
- **Január**
  - Magán Zeneiskolai vizsgák
  - szülői értekezletek
- **Február**
  - farsang
  - A kommunista diktatúra áldozataira emlékezünk.
- **Március**
  - Az 1848/49-es forradalom és szabadságharcra való megemlékezés.
- **Április**
  - Iskolabál
  - Költészet napja
  - A holokauszt áldozataira emlékezünk.
  - nyílt napok
  - Oroján Traján matematika emlékverseny
  - fogadóórák
- **Május**
  - Madarak és fák napja
  - anyák napi ünnepségek
  - Határtalanul program (rugalmas időpont)
  - papírgyűjtés
  - Magán Zeneiskolai vizsgák
  - tanulmányi kirándulások (1 – 3 nap)
  - erdei iskolák
- **Június**
  - Pályaorientációs nap
  - ballagás
  - tanévzáró ünnepség

1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,

- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- aktív közreműködés a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- megjelenés a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete a reggeli gyülekezés alatt, az óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – munkaközösségek vezetőivel konzultálva – az igazgató bízta meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök és helyettesének feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

1.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. Ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, házi-, járási-, megyei-, tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását. Kiemelt figyelmet fordítunk az Arany János tehetséggondozó programra pályázó tanulókra.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

A sportolók felkészítésére a testnevelési órák mellett a sportkört/szakkört foglalkozásokon is sor kerül.

A közösségi vezető szerepre elsősorban „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódait, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviselőjében. A tanulói képviselőt az iskolában a DÖK látja el. A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DÖK összekötő tanárnak.

Feladataink a tehetségek kibontakoztatása érdekében

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen,
- hatékony kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása,
- a versenyzés etikájának megtanítása,
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együttérző, támogató szerepköre,
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak,
- biztató értékelés,
- differenciált feladatok adása tanórákon,
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók,
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padsorok – kör, félkör alakban),
- a házi feladatok differenciálása,
- órai gyakorláskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés),
- csoportbontások tanítási órákon lehetőség szerint (angol, matematika, magyar),
- külön feladatok az eredményes középiskolai felvételi eredmények elérése érdekében,

- szereplési lehetőségek biztosítása (művészeti bemutatók, iskolai műsorok, Ki mit tud?, Iskolabál).

Versenyek

A kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók különböző versenyeken, szemléken vesznek részt. Felkészítésükben elsősorban a szaktanároknak van szerepe, de a könyvtár, internetes jelentősek - főleg az önálló felkészülésben.

A versenyek típusai a szervezés szintje szerint:

1. iskolai szintű
2. körzeti (járási), megyei, országos versenyek
3. más iskolák - valamilyen alkalomból - szervezett versenyei
4. levelezős – önköltséges versenyek
5. a pályáorientációt segítő középiskola által szervezett egész éves pályázat - havi, önálló feldolgozást igénylő pályázati feladatsor illetve a legjobbaknak az adott tantárgyból verseny

A versenyeken a tanulók a szaktanár javaslata alapján önként vesznek részt. A versenyekre való felkészítés és a versenyeken való részvétel biztosítása a szaktanár feladata.

A versenyek típusai tartalom szerint:

1. tantárgyi, tanulmányi versenyek
2. sportversenyek
3. művészeti jellegű versenyek

Pályázatok

A pályázatokról a tanulókat tájékoztatjuk, ezekben részt vehetnek, és kérhetik a szaktanár segítségét is.

1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat vesszük figyelembe. A nevelési oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva szervezzük meg.

A tanulóknak attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították a különleges bánásmódnak megfelelő ellátást biztosítunk, amihez a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltakat vesszük figyelembe.

Iskolánk a következő SNI tanulókat látja el:

- súlyos tanulási zavar
- súlyos magatartás - szabályozási zavar
- figyelemzavar
- kevert specifikus fejlődési zavar
- egyenetlen figyelmi nivå
- aktivitás és figyelemzavar

- iskolai készségek kevert zavara
- számolási nehezítettség
- diszlexia – diszgráfia - diszkalkulia
- expresszív beszéd zavara
- iskolai készségek nem meghatározott zavara
- teljesítményszorongás

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók leggyakoribb viselkedési tünetei:

- hiperaktivitás
- szorongásos magatartás
- térlátás nehézségei
- mozgáskoordináció zavarai
- a nyelvi működés zavarai
- antiszociális cselekedetek
- alacsony önértékelés
- emlékezés zavarok
- a logikus gondolkodás problémái
- a spontán kíváncsiság, motiváció hiánya.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sokfélék lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyfüggő. Nem minden viselkedési rendellenesség háttérben húzódik meg tanulási nehézség. Ezért mindig az adott eset elemzése dönti el, hogy melyik tényező a felelős.

A fejlesztés alapelvei:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket jelölünk meg ott, ahol erre szükség van,
- igény szerint sajátos, a fogyatékossgal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket alakítottunk ki és teljesítettünk,
- a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök elsajátításának alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába,
- iskolánk segítő megkülönböztetéssel egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

A fejlesztés célja, feladatai:

A fejlesztő foglalkozások célja a komplex képességfejlesztés és a tantárgyi segítség. Célunk, hogy tanítványaink a nekik megfelelő módon fejleszthessék képességeiket, találják meg a fejlődésükhöz legcélravezetőbb tanulási módszereket.

Tudásuk, teljesítményük értékelése legyen folyamatos, reális, motiváló és egyénre szabott.

A tanulási kudarcot kiváltó okok sokfélesége jelzi, hogy a kezelés módszerei is sokfélék lehetnek. Minden alkalmazott eljárás személyfüggő.

Az iskola feladata az SNI-s tanulók ellátásában:

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását az iskolánk alapító okirata szerint látja el, amennyiben azok a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhetők, oktathatók. A foglalkozásokat gyógypedagógus tanár tartja és szervezi. A szakvéleményben leírt felmentéseket és kedvezményeket a szülő írásban kérheti. Az igazgató mentesíthet egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből, az értékelés és minősítés alól.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő tevékenységek:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- egyéni és csoportos fejlesztő foglalkozások;
- felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások;
- iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- napközotthon;
- egyéb foglalkozás
- továbbtanulás irányítása, segítése;
- a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelése.

Pedagógiai tevékenységek:

- helyzetfelismerés és helyzetértékelés;
- zavarok feltárása;
- kapcsolatteremtés és folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel illetve gondviselőkkel;
- az egyéni fejlesztési terv kidolgozása, megszervezése és lebonyolítása;
- tanítási órán differenciált foglalkozás kialakítása, képességek szerinti csoportbontás
- kooperatív tanulási technika alkalmazása.

Az ellátás tárgyi, személyi feltételei:

A tanuló neveléséhez és oktatásához megfelelő gyógypedagógus, tankönyv és egyéb segédlet szükséges (eszközök, játékok, tornaszerek).

Ajánlás a pedagógusoknak az SNI-s tanulók eredményes fejlesztése érdekében:

Együtt kell működni:

- a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek;
- az osztályban tanító pedagógusoknak és a gyermekvédelmi felelősnek.

1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTMN): az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási,

magatartásszabályozási hiányossággal küzd, közösségbe való beilleszkedése, személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A BTMN küzdő gyermekek leggyakoribb ismertetőjelei:

- nem alkalmazkodnak az iskolai szabályokhoz, vétenek ellenük, kivonják magukat hatásuk alól,
- magatartásukkal zavarják a tanárt és társaikat,
- magatartási stílusuk közli negatív beállítódásukat az őket körülvevő társas/iskolai környezettel szemben,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarral küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok- tickelés, pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.)

Fejlesztés célja, feladatok:

Nagyon fontos a beilleszkedési, magatartási, problémákkal küszködő tanulók fejlesztése, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált tanulók összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre.

A fejlesztési területeket a Nevelési Tanácsadó határozza meg. A részletes leírás bemutatja a fejlesztendő területeket, mely alapján készül az egyéni fejlesztési terv. A szülő írásos kérelmére az igazgató mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Felzárkóztatásukat a többiekhez a gyógypedagógus (utazó gyógypedagógus) egyéni foglalkozás keretében segíti elő.

Tanulásszervezési módok, eljárások:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás;
- egyéni és csoportos foglalkozások;
- felzárkóztató foglalkozások, korrepetálás;
- napközi otthon

1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Intézményünkben gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök foglalkoznak a hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyerekekkel. Az ő feladatuk a munka megszervezése és összehangolása.

A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő- óvó intézkedést tegyen a rászorulóik érdekében, örködjön a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett. Feladatunk a tanulók életkori szakaszaihoz kötötten tér el, figyelve a kisiskolás korúak igényeit.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladatai az intézmény valamennyi gyermeke, diákja esetében:

- a gyermekek, tanulók érdekeinek képviselője általános prevenció az intézményt körülvevő szociális, társadalmi környezet függvényében,
- a szülők és a tanulók tájékoztatása arról, hogy kihez, illetve milyen intézményekhez fordulhatnak a felmerülő problémáik megoldása érdekében,
- szükség esetén részt vétel családlátogatásokon, az életkörülmények, a veszélyforrások feltárása,
- rendszeres kapcsolattartás a gyermek- és ifjúságvédelemben részt vevő intézményekkel, szervezetekkel,
- a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével,
- a gyermekek fejlődésük, tanulási előmenetelük figyelemmel kísérése,
- megfelelő szociális ellátási lehetőségek (kedvezményes, illetve ingyenes étkezés, ingyenes tankönyv, egyéb juttatások) számbavétele és erről a szülők tájékoztatása,
- a veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével,
- a veszélyeztető okok megléte esetén a gyermekjóléti szolgálat értesítése, jelzőrendszer működtetése (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős),
- a gyermek/diák viselkedése, tanulmányi előmenetele, valamint szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése, illetve ha szükséges, javaslattevés változtatásra (pl. szakemberbevonása),
- pedagógiai segítségnyújtás a szülőknek, a tanulónak és pedagógusoknak,
- a lehetséges szociális ellátások számbavétele ösztöndíj-programokban való részvétellel segíteni a rászoruló tanulmányait,
- hiányzások figyelemmel kísérése, azonnali családlátogatás,
- intézményi nyilvántartások naprakész vezetése.

A prevencióban, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősökön túl az intézmény valamennyi pedagógusa is közreműködik.

Intézményünk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermek és ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- az iskolai étkezési lehetőségek biztosítása,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése,
- a szülővel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A gyermekek, tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében intézményünk az alábbi hivatalokkal, szervezetekkel működik közre:

- nevelési tanácsadó,
- gyermekjóléti szolgálat,
- családsegítő szolgálat,

- polgármesteri hivatal,
- iskolaorvos, védőnő,
- településünk rendőre,
- minden olyan szervezet, amely az adott helyzetben segítséget nyújthat a gyermek- és ifjúságvédelemben.

Az oktatási intézmény feladata röviden:

- problémafelismerés,
- okkeresés,
- segítségnyújtás,
- jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat gyermekvédelmi koordinátorának; az önkormányzat gyámügyi előadójának.

Feladatok:

- A felelősöknek kezdeményezni kell a családokkal a kapcsolatfelvételt.
- Ezek után családlátogatásra majd környezettanulmányra kerül sor. Ennek nagyon fontos szerepe van, hisz e látogatás során győződnek meg arról, hogy valóban veszélyeztetettségről, hátrányos helyzetről van e szó.
- A veszélyeztetett gyerekek nyilvántartásba vétele. Az önkormányzat gyámügyi előadójánál, a Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjénél bejelentést kell tenni ezekről a családokról. Megkezdődik az elhárítás.

A veszélyeztetettség elhárítása

- Ruhabörze (gyűjtési akció). Ennek során, jutányos áron, illetve ingyen juthatnak ruhaneműkhöz.
- Szociális kedvezményezettek körének megállapítása (ingyenesen, ill. 50 %-os kedvezménnyel étkezők).

A hátrányos helyzetű gyerekeknél a családlátogatásokon, ha lehetőség van rá, az osztályfőnök is jelen van. Az ifjúságvédelmi felelősök nyomon követik a gyermek tanulmányi előmenetelét és súlyosabb esetekben mérlegeli az esetleges veszélyeztetett nyilvántartásba vételt.

Az intézmény nyilvános értékrendszere normáival visszatart a deviáns magatartástól.

1.6.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A közoktatási törvény értelmében hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. Ezen belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Napjainkban folyamatosan növekszik a hátrányos helyzetű, valamint a veszélyeztetett gyermekek és tanulók aránya. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a veszélyeztetettség olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A hátrányos helyzetű, vagy veszélyeztetett gyermek, diák értelmi képessége nem tér el az átlagtól, csak a környezeti tényezők gátolják eredményességében.

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű – de különösen a szociális hátrányban lévő – tanulót képességeinek kibontakoztatásában.

A hátrányos helyzet kialakulásában közrejátszó tényezők lehetnek:

a) családi mikrokörnyezet:

- a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok,
- a túlságosan alacsony egy főre eső jövedelem,
- a kulturális helyzet (a szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, a(z) (ön)művelődés lebecsülése...)
- családi hagyományok (hagyományokon alapuló kapcsolatok a családon belül és kívül, vallási, erkölcsi, szociális hagyományok, nevelési hagyományok...)
- a család élete, a családtagok magatartása (kevés közös élmény a szülőkkel, helytelen nevelési módszerek, a gyermek nem megfelelő helyzete a családban, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, az iskola munkájának lebecsülése, közömbösség vele szemben, rendezetlen életmód...)

b) családi házon kívüli környezet:

- az utca, lakókörzet negatív hatásai
- helytelen viszony, kifogásolható magatartású, erkölcsű gyermekcsoportokkal, felnőttekkel

c) iskolai környezetben:

- az oktatási intézmény hiányos tárgyi, személyi ellátottsága,
- az iskolába naponta távolról való bejárás,
- a tanítás hatékonyságának alacsony színvonala,
- helytelen nevelői magatartás,
- rossz tanár-diák viszony,
- a tanulók értékelésének, minősítésének merev módszerei, a tanulók nem megfelelő helyzete a különböző közösségekben.

d) csonka családban felnövő gyermekek:

- elvált szülők, árva, félárva gyermekek

Az iskola alapvető feladata, hogy ezeket a problémákat mielőbb feltárja. A hátránnyal küzdő gyermekeket, tanulókat differenciált fejlesztéssel kiemelten segítse az előre haladásban, tegyen meg mindent a hátrány mérséklésére, vagy az esetleges hátrányok felszámolására. A problémák feltárását folyamatosan kell végezni.

A szeptemberi tanévkezdéstől kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek rendszeres étkezésére. De a hátrányos helyzetű tanulók részére biztosítani kell olyan délutáni foglalkozásokat is, amelyek segítenek a lemaradásaik felszámolásában, az esélyegyenlőség biztosításában, s abban, hogy eredményesen készülhessenek fel a továbbtanulásra.

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformák intézményünkben:

- a gyerekek, diákok fejlesztésében a differenciált egyéni bánásmód érvényesül,
- integrált pedagógiai rendszer alkalmazása,
- tanulást segítő módszerek alkalmazása: kooperatív technikák, drámapedagógia,
- projekt módszer, moduláris oktatási rendszer,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,

- kis létszámú fejlesztő csoportok működtetése,
- felzárkóztató foglalkozások biztosítása,
- gyógytestnevelés biztosítása,
- igény szerint napközis foglalkozások szervezése,
- a szülők és diákokmotiválása annak érdekében, hogy felső tagozaton is részt vegyen a tanuló a napközis ellátásban,
- a továbbtanulás, irányítása, segítése,
- pályaaorientációs tevékenységek szervezése,
- pályakövetési rendszer alkalmazása a középiskolában,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű diákok is részt tudjanak venni iskolai kirándulásokon, táborozásban,
- ingyenes tankönyvellátás minden tanuló részére,
- a tanulói tankönyvek könyvtárból való kölcsönzése,
- a kedvezményezettek részére kedvezményes, vagy ingyenes étkezés biztosítása,
- a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, diákok fejlesztésébe szükség szerint vonjunk be más szakembereket, szervezeteket,
- a gyermekjóléti szolgálat, a polgármesteri hivatal munkatársainak igénybevétele, annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszedő gyermekek és tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- rendszeres kapcsolattartásra törekszünk a szülőkkel annak érdekében, hogy a gyermekek, diákok érdekében megnyerjük támogatásukat, együttműködésüket,
- a szülőket bevonjuk az intézményi programjainkba,
- a szülők felvilágosítása a lehetséges kedvezményekről, a szociális hátrányok mérséklésére szolgáló támogatási lehetőségekről,
- szükség esetén családlátogatások keretében segítjük a gyermekek, tanulók szociális helyzetének feltárását,
- az intézmény szoros kapcsolatot tart az SZMK-val, mely ruhaneművel támogatja a rászoruló gyerekeket,
- Nyitnikék Egyesület lehetőségéhez mérten anyagi támogatást biztosít a tanulóinknak – hozzájárul az úszásoktatáshoz, a kiemelkedő diákok díjazásához.
- Iskolapszichológus

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mérten részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában. Ezt a diákönkormányzat keretei között tehetik meg. Az intézményben diákönkormányzat működik. A diákok 4. osztálytól 8. osztályig 2 tagot és egy póttagot delegálhatnak az iskolai Diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel. A Diákönkormányzat részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet. A Diákönkormányzat tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt.

A DÖk tagjainak feladatai:

- Rendszeresen részt vesznek a DÖK gyűléseken. A DÖK gyűlést a DÖK diákvezető, DÖK segítő pedagógus vagy az igazgató hívhatja össze.

- Képviselek osztályuk érdekeit.
- Összegyűjtik az osztályukban felvetődő igényeket, problémákat és ötleteket és azt továbbítják a DÖK illetékes szerve felé.
- Folyamatosan tájékoztatják osztályukat a DÖK döntéseiről, híreiről.
- DÖK gyűlésen jelöltet állítanak a DÖK vezető személyére.

Diákközgyűlés

Minden tanévben egyszer évi rendes diákközgyűlést kell tartani. Időpontja: október vagy novemberben legyen. A diákközgyűlést a DÖK segítő pedagógus hívja össze. Napirendi pontjait legalább 15 nappal előtte ki kell hirdetni. A diákközgyűlést küldöttgyűléses formában szervezzük meg. Osztályonként 10-10 diák delegálható, akik ott szavazati joggal rendelkeznek. Az ülés nyílt, azon tanácskozási joggal bárki részt vehet. A diákközgyűlés határozatképes, ha legalább az osztályok fele képviselteti magát. A diákközgyűlés személyi kérdéseken kívül egyszerű szavazattöbbséggel, nyílt szavazással dönt. A DÖK vezetőt titkos szavazással kell megválasztani. A diákközgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni.

1.8. Kapcsolattartás az szülővel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Az azonos évfolyamra járó és közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget hoznak létre. Maguk közül tisztségviselőt választhatnak. Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll. Az osztályközösségek diákjai a tanórákat órarend szerint közösen látogatják.

A közösségi nevelés alapelve, hogy a gyermek találja meg helyét a közösségben. Nevelési cél, hogy igényévé váljék a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor – ha arra van igénye – egyedül is tevékenykedhessen. Ilyenkor a többiek alkalmazkodnak hozzá. A társas kapcsolatok alakulásának legfőbb eszköze a játék, ezt követik a közös tevékenységek, a közösen végzett feladatok, a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tanulási formák.

A gyermek számára biztonságot nyújt a megalapozott és következetes, ám rugalmasan kezelt szokásrendszer, amely segíti őt abban, hogy a körülötte lévő szűkebb és tágabb környezetben az emberi érintkezés alapvető szabályait elsajátíthassa. A szokásrendszeren és az együttélésekből fakadó interakciókon keresztül fejlődik a normarendszere, amely a további fejlődési szakaszok, az iskoláskornak az alapja s egyben a felnőtté válás feltétele is.

A nevelés, a nevelő és a tanuló személyes kapcsolata

A nevelés az egész társadalom feladata, különösen a szülőké és az iskoláé. A nevelés és az oktatás nem választható el egymástól, s mindkettőnek a gyermek érdekét kell szolgálnia.

Az iskolai nevelés elsősorban a tanítás és tanulás folyamatában valósul meg. Ennek során a tanítvány a maga teljes személyiségében gyarapodik, de a felnőtt nevelő személyisége is teljesebbé válik. A nevelő magatartása, erkölcsisége minta a gyermek előtt, ez felelősséget ró a pedagógusra.

1.8.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki

személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja: a gyermek iránt érzett közös felelősség,
- megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség,
- eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formái

A szülők részéről – a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,

Mindemellett szívesen fogadjuk a szülők segítő támogatását.

Iskolánk a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok, nyílt órák szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- változatos témájú tanórák és foglalkozások, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat,
- szülői értekezletek,
- rendkívüli szülői fórumok,
- fogadóórák,
- előadások szervezése
- logopédus, nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember
- pályaválasztási tanácsadás,
- családlátogatás,
- közös kirándulások,
- online kapcsolatartás – pl. facebook csoport

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
- közös fejlesztőcsoportok létrehozása.

A gyermek nevelése a család és az iskola közös felelőssége

A nevelés alapvető színtere a család. Az iskolánk nem kívánja csorbítani a szülők jogait, de ugyanakkor nem is vállalhatja át alapvető kötelességeiket. Az iskola pedagógusai igyekeznek felismerni a családi nevelés hiányosságaiból eredő (elsősorban nyelvi és viselkedésbeli) hátrányokat, és segíteni azok csökkentését. Pedagógiai munkánkban számítunk a szülői ház támogatására. Ezt úgy próbáljuk elérni, hogy a nevelési célok és módszerek megvalósításában együttműködünk a szülőkkel, illetve követelményeink igazodnak a gyermekek teherbíró képességéhez.

1.8.3. Az iskola egyéb partnereivel való kapcsolattartás formái

a) Magán Zeneiskola

Iskolánkban a Makói Magán Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Zeneművészeti Szakképző Iskolának (röviden Magán Zeneiskola) a következő tanszakai működnek:

- furulya, fúvós hangszerek
- zongora
- gitár
- néptánc

A zeneiskola saját pedagógiai programja alapján végzi munkáját intézményünkben. Utazó tanárok látják el a feladatokat.

Az órák megtartása napi szintű kapcsolattartást igényel, ami folyamatos együttgondolkodást feltételez.

b) Maroslelei Könyvtár: Könyvtári, Információs és Közösségi Hely

A testnevelésórákat a község Faluházában tartjuk. Önálló iskolai könyvtárunk nincs, a község nyilvános könyvtára látja el ezeket a feladatokat. Gyógytestnevelés és néptánc órákra az óvoda tornaszobáját is igénybe vesszük. Ezek a helyiségek a könyvtárhoz tartoznak.

Az órák megtartása az órarendek egyeztetését és napi kapcsolatot igényelnek.

Kiemelt figyelmet fordítunk az óvoda-iskola átmenet folyamatának gördülékennyé tételére a két intézményben tartott rendezvényekkel. Könyvtári óráinkat a községi könyvtárban tartjuk.

c) Nyitnikék Egyesület

Iskolánk kiemelt támogatója a Nyitnikék Egyesület. Részt vesz programjaink finanszírozásában, tanulóink jutalmazásában. Anyagi támogatása nélkül nem lenne lehetőségünk programjaink színvonalas megszervezésére.

d) Egyházak

Iskolánkban a katolikus és a református egyház tart hittan órát. A jövőben ezek az egyházak vesznek részt a hit-és erkölcsstan tárgyak oktatásában is.

Hitoktatóik rendszeres kapcsolatot tartanak a pedagógusokkal.

e) Civil szervezetek

Településünkön több civilszervezet is működik. Ezek közül az alábbiakkal tartunk szoros kapcsolato

- Polgárőr-és Tűzoltó Egyesület

- Maroslelei Földtulajdonosok Vadászegyesülete
- Reumás Csiga Mozgáskorlátozottak Maroslelei Egyesülete
- Nyugdíjas Klub
- Őszirózsa Népdalkör

Tanulóink rendszeresen tartanak műsorokat ezeknek a szervezeteknek az ünnepein. A szervezetek tagjai segítenek programjaink megszervezésében.

f) Egyéb kapcsolatok

Munkánk során kialakult adott helyzetek megoldásában további segítők is vannak. Ezek közül a legfontosabbak:

- Maroslelei Polgármesteri Hivatal (jegyző, gyámügyi előadó stb.)
- EESZI Maroslele (Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat)
- Szakértői bizottságok, Nevelési tanácsadó
- Pedagógiai Szakszolgálat

Szakmai segítő háttér nélkül nem tudnánk feladatainkat megoldani.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgaszabályai

Az alábbi szabályok az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *pótló vizsgákra*
- *javítóvizsgákra*
- *különbözeti vizsgára*

vonatkozik.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

Osztályozó vizsgára vonatkozó szabályok

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a nevelőtestület döntése alapján, ha a vonatkozó jogszabályokban meghatározott időnél többet mulasztott,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsga követelményeinek minden esetben meg kell egyeznie az adott évfolyam számára készült kerettanterv ismeretanyagával, de a tanuló értékelése során figyelembe kell venni a tanuló sajátos képességrendszerét, szorgalmát is.

Különbözeti vizsgára vonatkozó szabályok

Azok a tanulók, akik más iskolából érkeznek, ahol nem tanulták az iskolánkban tanulandó valamelyik tantárgyat, vagy a tantárgyon belül jelentő eltérések tapasztalhatók, kötelesek különbözeti vizsgát tenni. Különbözeti vizsgát akkor köteles a tanuló tenni, ha a tantárgyat tanító szaktanár, munkaközösségvezető, valamint az igazgató a felvétel során erről határoz.

Legfeljebb három tantárgyból tehető különbözeti vizsga. Különbözeti vizsgát tanév közben is lehet tenni, legkésőbb az utolsó előtti tanítási héten. A különbözeti vizsga konkrét időpontját az igazgató jelöli ki.

Sikertelen különbözeti vizsga esetén a javítóvizsga szabályait kell követni.

Pótló vizsgára vonatkozó szabályok

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Javítóvizsgára vonatkozó szabályok

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgatárgyak vizsgarészei és követelményei megfelelnek az alkalmazott kerettanterv adott évfolyam teljesítésére vonatkozó előírásoknak.

A követelményrendszerben való eligazodáshoz a szaktanár tematikát ad ki.

Az értékelés rendje

A vizsgabizottság három főből áll. A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért.

A vizsgabizottság elnökének feladatai különösen:

- a) meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, aláírja a vizsga iratait,
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

Az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.

A vizsgabizottság munkáját, a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga törvényes előkészítéséért és zavartalan lebonyolításáért.

Az igazgató feladata különösen:

- a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- b) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- c) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

Az igazgató feladatainak ellátásában közreműködhet - az igazgató megbízása alapján - az igazgató helyettese vagy más megbízottja.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizennyolc óráig tarthat.

Írásbeli vizsga

Az írásbeli feladatokat a megfelelő végzettségű pedagógus állítja össze. A vizsga ideje 45 percnél több nem lehet. A tanuló önálló munkájához minden szükséges feltételt biztosítani kell. A dolgozatot azonnal ki kell javítani, és értékelni kell.

Szóbeli vizsga

A vizsgázó útbaigazítás és támogatás nélkül, önállóan felel, de ha elakad, a vizsgabizottság tagjaitól vagy a vizsgáztató tanártól kaphat segítséget. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik.

Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama tíz percnél nem lehet több.

A vizsgatárgyak részei

Magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz tárgyakból írásbeli és szóbeli vizsgát is tartunk.

1.10.A tanuló felvételének és átvételének szabályai

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz, emellett szívesen látunk (maximális osztálylétszám eléréséig) más körzetből is tanulókat.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot: „értésítés iskolaváltoztatásról”.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt, a tankerületi központ igazgatójának egyetértésével.

Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Iskolánkba tanév közben érkező új tanulók számára - szükség esetén-, az ismeretelsajátításhoz, alkalmazkodáshoz több időt, egyéni differenciálást nyújtanak pedagógusaink.

2. Az iskola helyi tanterve

2.1. A kerettanterv

A kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.
 (A NAT rendelet – a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a címében foglaltak szerint is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre - hatályon kívül helyezte A kerettantervek kiadásáról a 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendeletet, amelynek a korábbi kerettantervek a mellékletét képezték. 2020. február 8-tól nem rendeletben, csak miniszteri közleményként jelentek meg a kerettantervek.)

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra			1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

(A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei: 2. melléklet - Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára)

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Etika	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház ill. Hon- és népismeret	(1)			(1)
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Kötelező óraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

2.2. A kerettanterv feletti óraszám

A kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Szabadon tervezhető órakeret szétosztása:

- a tantárgyak közötti szétosztás: matematika, magyar nyelv és irodalom, hon és népismeret (5. osztály), dráma és színház (8. osztály).

A szabadon tervezhető órákat illetve a fennmaradó órakeretet a tantervekben pirossal jelöltük.

Óraterv a kerettantervekhez 1-4.évfolyamon												
Tantárgyak	1. évf.	szabadon felh.	összesen	2. évf.	szabadon felh.	összesen	3. évf.	szabadon felh.	összesen	4. évf.	szabadon felh.	összesen
Magyar nyelv és irodalom	7	1	8	7	1	8	5	1	6	5	1	6
Idegen nyelvek										2		2
Matematika	4	1	5	4	1	5	4	1	5	4	1	5
Etika	1		1	1		1	1		1	1		1
Környezetismeret							1		1	1		1
Ének-zene	2		2	2		2	2		2	2		2
Vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1
Digitális kultúra							1		1	1		1
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5
Szabadon tervezhető órakeret		2			2			2			2	
Órakeretek	22		24	22		24	22		24	23		25

Óraterv a kerettantervekhez 5-8. évfolyamon												
Tantárgyak	5. évf.	szabaddon felh.	összesen	6. évf.	szabaddon felh.	összesen	7. évf.	szabaddon felh.	összesen	8. évf.	szabaddon felh.	összesen
Magyar nyelv és irodalom	4		4	4	1	5	3	1	4	3		3
Idegen nyelvek	3		3	3		3	3		3	3		3
Matematika	4		4	4	1	5	3	1	4	3	1	4
Történelem	2		2	2		2	2		2	2		2
Állampolgári ismeretek										1		1
Etika	1		1	1		1	1		1	1		1
Természettudomány	2		2	2		2						
Biológia							2		2	1		1
Fizika							1		1	2		2
Kémia							1		1	2		2
Földrajz							2		2	1		1
Ének-zene	2		2	1		1	1		1	1		1
Vizuális kultúra	1		1	1		1	1		1	1		1
Dráma és tánc ill. Hon- és népismeret		1	1								1	1
Digitális kultúra	1		1	1		1	1		1	1		1
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1			
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5
<i>Osztályfőnöki</i>	1		1	1		1	1		1	1		1
Szabaddon tervezhető órakeret		1			2			2			2	
Órakeretek	27		28	26		28	28		30	28		30

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,

- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható,
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül,
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók,
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai,
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló),
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével,
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.

2.4.A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése, valamint a pszichikus funkciók fejlesztése a kiemelt feladat. Fontos szerepe van a tanulmányi sétáknak, a környezetünk tudatos megfigyelésének. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat. A környezethez való alkalmazkodás kerül előtérbe.

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Célunk:

- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.5. Mindennapos testnevelés

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Ennek alapján az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

2.6.1. Választható tantárgyak

Idegen nyelv

Idegen nyelvként angol nyelvet tanítunk. Másik nyelv választását a délutáni foglalkozásoknál biztosítjuk, amennyiben van tanári kapacitás, illetve tanulói igény.

Etika/Hit- és erkölcsstan oktatásának megszervezése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.) 35. § rendelkezései alapján az érintett állami általános iskolákban a 2013/2014-es tanévtől meg kell szervezni az etika oktatást, illetve a helyette választható hit- és erkölcsstan oktatást. A tanügyi dokumentumokban minden esetben az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést kell használni. Így ezek a dokumentumok nem fognak információt adni arról, hogy az adott tanuló etikát, vagy helyette választott, egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsstant tanult-e. A világnézet hivatalos és nyilvános dokumentumban történő rögzítésére nem kerül sor.

Az intézményvezető köteles biztosítani az egyházak bemutatkozásának lehetőségét, tájékoztatja a szülőt hogyan és mikor választhat a hit- és erkölcsstanoktatás között, miként változtathatja meg a döntését, hogyan történik a hit- és erkölcsstan értékelése, valamint azt is, hogyan kell a csoportokat megszervezni. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a hit- és erkölcsstanoktatást nem vállalja, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez.

Amennyiben a szülő a hit- és erkölcsstanoktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az

érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a hit- és erkölcsstanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek –igénye esetén – hit- és erkölcsstanoktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. Az etika helyett választott hit- és erkölcsstan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani. Amennyiben az egyházi jogi személy az erkölcsstan órával egyidejűleg a hit- és erkölcsstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcsstan órákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

Az iskola tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést használja. Amennyiben az egyházi jogi személy nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a hit- és erkölcsstan órán részt vevő tanulók felügyeletét biztosítani.

A tantárgy értékelése érdemjeggyel történik.

2.6.2. Az egyéb (délutáni) foglalkozások rendszere

Alsó tagozat

Kötelező foglalkozások:

- matematika
- magyar nyelv és irodalom
- ének-zene
- játék

Célja: megtanítani a gyerekeket olyan játékokra, amelyek segítenek a memória, megfigyelőképesség fejlesztésben pl. memória játék, puzzle. „Hagyományos” társasjátékok segítségével megvalósítható, hogy legyen a tanulóknak sikerélményük, ezáltal növekszik a tanulási kedvük. A játéknak nagy szerepe van a közösségfejlesztésben is, a mozgásos játékok – különösen, ha a szabadban lehet játszani – a gyerekek egyik legkedveltebb tevékenysége pl. fogócska, labdajátékok.

- természetvédő

Célja: hogy kialakítsuk a gyerekekben a természet iránti érdeklődést, szeretet tiszteletet. Segítsünk felfedezni a természet érdekességeit, szereplőit, törvényeit. Megismertessük a környezettudatos szemlélet és a természetvédelem fontosságát. Elősegítsük az alternatív energiák, az energiatakarékosság, a hulladékkezelés megismerését. Láttassuk a problémákat, az ok-okozati összefüggéseket, megértessük az ember és a természet egymásra hatását.

- kompetenciafejlesztő

Célja: a NAT-ban szereplő kulcskompetenciák fejlesztése lehetőleg 3 csoportban

- önálló tanulás

Szabadon választható foglalkozások:

- néptánc (Magán Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakképző Iskola)

- zene (Magán Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakképző Iskola)
- kézműves foglalkozás
Célja: A foglalkozások célja, hogy a gyerekek látásmódja, érdeklődése nyitottabbá váljon a minket körülvevő világra, különböző kultúrákra. Lássák meg a világ szépségét, becsüljék meg a kulturális értékeket. Igénnyé váljon az alkotás, az önkifejezés. ismereteik gyarapodjanak, ismerjenek meg különböző művészeti ágakat.
- angol szakkör
Célja: Az idegen nyelvoktatás elsődleges célja, hogy megismerjék az angol kultúrát, szokásokat a korukból adódó motiváltságukat kihasználva. Koruknak megfelelő angol mondókák, versek és játékos foglalkozások segítségével könnyedén elsajátítják a legegyszerűbb kifejezéseket, szófordulatokat. Ezek a foglalkozások megalapozzák a későbbi idegen nyelvtanulást.
- kölyökatlétika

Felső tagozat

Kötelező foglalkozások:

- matematika
- magyar nyelv és irodalom
- önálló tanulás
- kompetenciafejlesztő
Célja: a NAT-ban szereplő kulcskompetenciák fejlesztése
- természetismeret
- földrajz
- informatika
- önálló tanulás

Szabadon választható foglalkozások:

- néptánc (Magán Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakképző Iskola)
- zene (Magán Alapfokú Művészeti Iskola és Zeneművészeti Szakképző Iskola)
- hagyományőrző
Célja: a magyarság múltjának megismerésén keresztül nemzettudat és nemzeti érzelmek kialakítása, formálása. Szépirodalmi és ismeretterjesztő szövegek megismerése, feldolgozása. A szókincs bővítése, nyelvi kompetencia rugalmas és rutinszerű használata. A kooperatív együttműködés fejlesztése. Híres magyarok megismerése. A település múltjának feldolgozása, megismerése.
- művészeti foglalkozás
Célja: teret engedni a gyerekek alkotás vágyának kiélésére, kreativitásuk, kez ügyességük, finom motorikájuk fejlesztésére. A foglalkozás sokféle lehetőséget

teremt a tanulók gondolkodási képességének fejlesztésére, a tanulók ízlésének formálására. A képzőművészet különböző ágaival találkozhatnak, megismerhetik a magyarság hagyományait és a népek kézműves kultúráját.

Tehetséggondozás és felzárkóztatás

Lehetőséget kívánunk biztosítani szakkörökön és felzárkóztatásokon való részvételre is.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.6.4. Tanulmányi kirándulás, erdei iskola

A községünkben élő iskolás gyermeknek nagyon sok minden hiányzik az életéből, amelyet csak kirándulások útján tudunk számukra bemutatni. A szülők szinte alig mozdulnak ki gyermekeikkel, akkor is csak a környező városokba járnak. Nekünk, pedagógusoknak naponta kell szembesülnünk olyan problémával, hogy tanulóink nem láttak még vonatot, villamost, hegyet, a fővárost. Ezeket a hiányosságokat igyekszünk pótolni a tanulmányi kirándulásokkal.

Alsó tagozatos osztályaink a környék városaival, nevezetességeivel ismerkednek meg. Pl. Szeged, Ópusztaszer, Gyula, Szarvas. Ezek általában 1 napos kirándulások.

A felsősök már 3 napos kirándulásokat szerveznek. Pl. hegyvidékre, történelmünk fontos színtereire, Budapestre. Több osztály közösen is szervezhet kirándulást.

Az erdei iskolai képzés programja, a komplex természetszemlélet kialakítása. Környezeti nevelés szempontjából a csökkenő tanóraszámok mellett úgy érhetjük el az eredményes természettudományos ismeretek elsajátítását, alkalmazását, ha a tanulóinknak közvetlen természetszemlélet útján mutatjuk be a természet élő és élettelen értékeit, a különböző folyamatokat, jelenségeket, hazánk sokszínű természeti értékeit, gazdaságát, illetve az ember természetátalakító tevékenységét. Érdeklődő tanulócsoporthoz lehetőséget adunk erdei iskolai pályázatokon való részvételre.

A tanulmányi kirándulásokon illetve az erdei iskolai képzésben való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolánk lehetőséget biztosít az önkormányzat által szervezett nyári táborokban, az Erzsébet táborokban való részvételre. Ezekhez a tanári felügyeletet igyekszünk biztosítani.

Minden évben pályázunk a hetedikesek számára kiírt Határtalanul programba, a pályázat lebonyolítása az intézményvezető, az osztályfőnök, helyettese vagy a projektmenedzser feladata.

2.7. Projektoktatás

A projektoktatás során egy összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma kerül feldolgozásra. A projekt módszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A feladat a probléma megválasztásán és megoldásán túl a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához kapcsolódnak.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot.

A projekt módszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

A projekt módszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell, hogy történjen: Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat. A másik szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. A feladatválasztás történhet osztályközösségi szinten, munkaközösségi szinten, több tanuló csoport bevonásával. A témaválasztás lehet tanulói, vagy pedagógus kezdeményezésére. A projekt időtartama 1-6 hétre tervezendő.

Iskolánkban az Adventi hetek kijelölt témáinak feldolgozása rendszerint projekt módszerrel történik.

A projekt oktatás részeként bekapcsolódunk a tanév rendjében meghirdetett témahetek valamelyikébe: pénzügyi és vállalkozói hét, digitális hét, fenntarthatósági hét.

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi gyermeknek joga van képességeik minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésük támogatására.

Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbi segítséget nyújtja számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelésével,
- a kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,

- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátíttatásával, és alkalmazásával a tanórákon,
- kooperatív tanulási technikák alkalmazásával,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulói teljesítmények értékelése minden tantárgyra érvényesen, általános szabályok szerint történik. Az egyes tantárgyak speciális értékelési rendszere nem lehet ellentmondásban az iskola általános szabályaival.

A tanulók értékelésének tantestületi elvei, az értékelés követelményei:

- Az iskola és az egyes tantárgyak követelményrendszere a tanuló számára is nyilvánosak.
- A szaktanárok határozott, állandó és nyílt értékelési rendszert alkalmaznak.
- A számonkért tananyag csak a megtanított tananyag része lehet.
- Az értékelésben a fokozatosság elve alapján alakítják tanáraink az igényszintet.
- Az értékelés a megfogható, mérhető, objektív elemeken alapul.
- A tanárok figyelembe veszik a tanulók verbális intelligenciáját, a numerikus készséget, a kreativitást.
- Az iskola tanárai tekintettel vannak a tanuláshoz való hozzáállásra, a tanulói tudás fejlődésére, az életkori sajátosságokra.

- Az iskola tanárai biztosítják a számonkéréseknél a megfelelő légkört. Segítséget adnak a szorongás, a lámpaláz leküzdésére, biztosítják a tanuló védettségét, megadják a szükséges segítséget a közösen kívánt sikerhez.
- A tanulói tevékenységet a tanárok elsősorban a jó elemek kiemelésével értékelik, hogy a tanulót a pozitív megerősítéssel további erő kifejtésre serkentsék. Emellett a hibák feltárásával segítik a tanuló önértékelését.
- Minden tanulói teljesítményt a tanárok legalább szóban értékelnek.

A tanév folyamán a tanuló tudásának értékelésénél figyelembe vesszük:

- a házi feladatok elkészítését, minőségét,
- a tanórai munkát,
- a gyakorlati feladatok megoldását,
- a szóbeli feleleteket,
- az írásbeli feladatokat,
- a témazáró dolgozatokat,
- az év eleji-, a félévi- és a tanév végi felmérések osztályzatait.

A félévi és a tanév végi minősítések és osztályzatok ezek átlagai alapján kerülnek megállapításra.

Az értékelés szempontjainál különös tekintettel és figyelemmel kell lennünk:

- a tanuló önmagához mért fejlődésére,
- az ismeretek elsajátítására,
- a képesség minőségi, mennyiségi gyarapodására,
- a tanuló szociális képességeire, magatartásának, viselkedésének fejlődésére.

Minősítési fokozatok 1.osztályban és 2.osztály első félévében:

- Kiválóan teljesített - K
- Jól teljesített - J
- Megfelelően teljesített - M
- Felzárkóztatásra szorul - F

Tanév közben a füzetekben, könyvekben és munkafüzetekben a fentiek mellett (piros csillag, piros, zöld, és fekete pont) minősítést is alkalmazunk.

A minősítési fokozatok értelmezése:

- Kiválóan teljesített az a tanuló, aki önálló feladatvégzésre képes.
- Jól teljesített az a tanuló, aki kevés segítséggel képes feladatvégzésre.
- Megfelelően teljesített az a tanuló, aki sok segítséggel képes feladatvégzésre.
- Felzárkóztatásra szorul az a tanuló, aki feladatvégzésre csak pedagógus segítségével képes.

Ha a tanuló felzárkóztatásra szorul minősítést kap az iskolának a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, kísérletet kell tenni azok megszüntetésére és javaslatot kell tenni a tanuló továbbhaladását illetően.

Szöveges értékelés félévkor és év végén

Az elektronikus naplóban az adatbank megfelelő minősítési szavai közül választunk.

Félévkor és tanévvégén szöveges minősítéssel értékeljük a tanulók teljesítményét. Mindez az elektronikus napló adatbankjából a megfelelő mondat kiválasztásával történik. A mondatbank a pedagógus javaslatára bővíthető. Félévkor (a papír alapú naplóba, valamint) a diákok tájékoztatójába az elektronikus naplóból kinyomtatott értékelést ragasztjuk be.

Második évfolyam félévétől a következő érdemjegyeket alkalmazzuk:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Tantárgyi osztályzatok, érdemjegyek:

- **Jeles: (5)** ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes pontosan szabadosan fogalmaz, tud önállóan összefüggően beszélni. Kérdéseit bátran megfogalmazza.
- **Jó (4)** ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.
- **Közepes (3)** tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul javításra kiegészítésre. Ismeretei felszínesek. Önállóan beszélni, dolgozni kevésbé tud. Segítséggel képes megoldani önálló feladatát.
- **Elégséges (2)** ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad, fogalmakat nem ért, gyakorlatban képtelen az önálló munkavégzésre.
- **Elégtelen (1)** ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimum követelményrendszernek sem felel meg.
- **Kitűnő vagy 5D** (azaz dicséret az adott tantárgyból) a jelesnél jelzett követelmények teljesítésén túl jelentős az ismeretanyaga a kiegészítő anyagból.
A naplóban és félévkor a tájékoztató füzetben **5D**-vel jelöljük, a bizonyítványban **kitűnő**nek írjuk.

A magyar nyelvtan és irodalom tantárgyat külön értékeljük: magyar nyelvtan, magyar irodalom.

1.-2.-3. évfolyamon a magyar nyelvtan osztályzat: a nyelvtan, helyesírás és írás értékeléséből tevődik össze.

3.- 4. évfolyamon a magyar irodalom osztályzat: olvasás és fogalmazás értékelésekből tevődik össze.

Heti 1 óra esetén kötelező a pedagógusnak a 3 jegy/félév, 2-3 óránál havi 1 jegy, 4 óra és felette havi 2 jegy a minimum, mellyel a tanuló előrehaladását értékelni kell.

2.9.1. Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- írásbeli felelet
- "röpdolgozat"
- témazáró dolgozat
- tudáspróba
- szintfelmérés

ÍRÁSBELI FELELET: alkalomszerűen, előzetesen bejelentve a megbeszélt anyagból

RÖPDOLGOZAT: előre bejelentve, vagy akár bejelentés nélkül, szűrőpróbaszerűen, főként alapfogalmak, szabályok, konkrét ismeretek számonkérésére (A kérdések rövid válaszokat feltételeznek.)

TÉMAZÁRÓ DOLGOZAT: témakörök, tananyagrészek végén, a témakör összefoglalását követően, előre bejelentve annak felmérésére, hogy ki hol tart az anyag mélységének elsajátításában.

TUDÁSPRÓBA: átfogó ismereteket, összefüggések meglátását, jártasságot, a tanult ismeretek alkalmazását mérjük vele adott tantárgyon belül. Rendszeressége a tanterv és szaktanár függvényében.

SZINTFELMÉRÉS: elsősorban diagnosztikus jellegű egyéni előrehaladást mér, szóban értékeljük, de ezek eredményei ne jelenjenek meg jegyben.

Rendje:

- munka megkezdése előtt szóbeli magyarázat szükséges a feladatok megoldásához,
- csak olyan megoldási módokat kérjük számon, amelyeket ismernek a tanulók,
- a tanulók képesek legyenek a rendelkezésükre álló idő alatt a feladatok elvégzésére.

Korlátai:

- Azoknál a tanulóknál, akiknek írásbeli munkái nem tükrözik a meglévő tudást, lehetőséget adunk a szóbeli feleletre.
- Nem lehet számon kérni, olyan ismeretet, műveletet, szabályt, melynek alapos elsajátítására a tanulónak nem volt lehetősége hiányzás, vagy időhiány miatt.
- A hiányzóknak biztosítani kell a lemaradás bepótlását és a számonkérés utólagos teljesítését.
- Témazáró dolgozatot és tudáspróbát legfeljebb kettőt írathatunk adott osztályon belül ugyanazon a napon. Ezt a szaktanárok előre egyeztetik.
- A témazáró dolgozatot rendszerező, összefoglaló óra előzze meg.

Szerepe, súlya:

- Az írásbeli felelet és a "röpdolgozat" érdemjegye a szóbeli felelettel egyenrangú.
- A témazáró dolgozat és a tudáspróba eredményét súlyozottabban vesszük figyelembe.
- A tanulók tudásának értékelésénél elsősorban az önmagukhoz mért fejlődést vesszük figyelembe.

A fentiekén kívül az alsó tagozatban különösen fontos, hogy:

- minden megoldott feladatot, leírt szavakat, mondatot, másolást, tollbamondást értékelni kell,
- a legkisebb jó részeredményt is értékeljük és a hibát azonnal javítsuk, különben az rögzül,

- a segítő értékelésnek folyamatosan jelen kell lennie - motiváló jellegű legyen!
- a gyerekeknek szóban folyamatosan el kell magyaráznunk az adott érdemjegy tartalmát, igyekezve a tanulók önértékelési képességét kialakítani, fejleszteni.
- minél alacsonyabb az osztályfok annál nagyobb arányban alkalmazzuk a "tárgyasult" értékelési eszközöket: pont, csillag. Vigyázni kell, hogy e tárgyak ne vegyék át az eszköz helyett a cél szerepét. Optimális esetben a jó feladat a sikerélmény.

2-4. osztályban valamennyi tantárgy esetében az alábbi teljesítményszintek felelnek meg az ötfokú érdemjegy-skálán:

0 – 40%	1 (elégtelen)
41 – 60%	2 (elégséges)
61 – 75%	3 (közepes)
76 – 90%	4 (jó)
91 – 100%	5 (jeles)

5-8. osztályban valamennyi tantárgy esetében az alábbi teljesítményszintek felelnek meg az ötfokú érdemjegy-skálán:

0 – 32%	1 (elégtelen)
33 – 50%	2 (elégséges)
51 – 74%	3 (közepes)
75 – 90%	4 (jó)
91 – 100%	5 (jeles)

2.9.2. Szóbeli értékelés

a) Megfigyelés

A tanuló tanórai egyéni munkájának alapvető ellenőrzési módszere. Megfigyelhetjük a tanuló tanulását sajátosságait, munkavégzését, kitartását, szorgalmát. Megítélhetjük motiváltságát. Megláthatjuk, hogy melyik tanulónak van szüksége több magyarázatra, melyikük terhelhető további részletekkel. Információkat gyűjthetünk a tanulók önállóságáról.

b) Csoportmunka megfigyelése

A csoportmunka megfigyelése közben is egyéni értékelést végzünk. A teljesítmény mellett értékelendő az együttműködés és a kommunikációs készség.

c) Szóbeli felelet

A felelet nem azonos a tankönyv szövegének szó szerinti elmondásával. Tanulóinktól megköveteljük, hogy tantárgyi ismereteikről önálló szerkesztésű mondatokban a szakkifejezések használatával beszéljenek. A gyakorlati feladatok, példák táblánál történő megoldása közben szóbeli magyarázatokat, indoklásokat adjanak. Megköveteljük a jól hallható, tagolt beszédet. A kiejtésbeli, nyelvhelyességi, stilisztikai hibákat javítjuk. Nem célszerű ezeket a hibákat minden esetben azonnal javítani, mert ez gátolhatja a tanulót gondolatai kifejezésében. A hibák javítása segítő szándékú, a figyelmet felébresztő hatású. A feleletet elhangzása után azonnal szóban értékeljük és osztályozzuk.

d) Beszámoló, kiselőadás, ppt

Az előadói készség fejlesztése céljából a tanulóknak a beszámolási témákat tűztük ki. A beszámoló fontos elemei az érthetőség, a világosság, a beszédritmus a szakszavak használata, a nyelvi formák tudatos használata. A beszámoló címzettje az osztály legyen. A beszámolót tartó diák lépjen az osztálytársak elé, mintegy vállalva a nyilvános megszólalás terhét. A beszámolót elhangzása után azonnal szóban értékeljük és osztályozzuk.

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség és képességfejlesztés) valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (délutáni önálló tanulás) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál, felső tagozaton 2-2,5 óránál.
- Az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – egyik óráról másikkra esedékes - feladatokon túl nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A verseny és egyéb felkészítésben részesülő tanulók a kötelező házi feladaton kívül hét végére és szünetekre is kaphatnak versenyre felkészítő feladatokat.
- Első-negyedik évfolyamon naponta 1 témazáró dolgozat íratható.
- Ötödik-nyolcadik évfolyamon naponta maximum 2 témazáró íratható, de ezek nem lehetnek egymás után következő órában.
- Rugalmas mennyiség is adható (pl. A4-es lap tele feladatokkal, a tanuló maga osztja be, hogy melyik délután mennyit készít el, és így mikorra végez).
- Nagyobb arányban legyen begyakorlás, melyhez inkább türelemre, szorgalomra van szükség, mint a kifejezetten alkotó képzeletet igénylő feladatok. Megoldásukhoz kevés vagy semmi külső segítségre se legyen szükség.
- A jobb képességű tanulók fejlődését és a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatását egyénre szabott, differenciált feladatokkal segítjük elő.
- Fontos a házi feladat előkészítése, a megfelelő motiváció már a tanórákon-szóban előre megbeszélve.
- A házi feladatokat rendszeresen ellenőrizzük.

2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az angol nyelvet, matematikát, magyar nyelv és irodalmat, történelmet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására, ismeretek elmélyítésére.

Felső tagozaton a képességek szerinti csoportbontást alkalmazzuk, így meg tudjuk oldani a lemaradók felzárkóztatást, valamint a tehetség gondozást.

Amennyiben az órakeret, a rendelkezésre álló helyiségek, vagy a tanárok arányos terhelése ezt nem teszi lehetővé, részleges csoportbontást is alkalmazunk. Ez azt jelenti, hogy a heti tantárgyi óraszámnak csak valamely részében bontjuk az osztályt, a többi órát együtt tartjuk.

A csoportbesorolást a szaktanárok, osztályfőnök javaslatára az igazgató hagyja jóvá. Haladó és felzárkóztató csoport kialakításánál lehetőség van felmérők, és osztályzatok alapján rangsorolni. Év végi eredmények alapján a csoportok közötti átjárhatóság biztosított.

2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) a magyar köznevelési rendszer kötelező és egységes fittségmérési módszere, amelyet a Magyar Diáksport Szövetség (MDSZ) fejlesztett ki a Cooper Intézet közreműködésével. Az új, egészségközpontú és kritériumorientált fittségmérési módszer ún. egészségsztenderdekhez viszonyítva értékeli a tanulók fittségi állapotát. A méréseket az aktuális tanév január és május közötti időszakában minden magyarországi köznevelési intézményben el kell végezni az ötödik évfolyamtól kezdődően.

A NETFIT hét motoros tesztet: 1) 20 vagy 15 méteres ingafutás teszt, 2) ütemezett hasizom teszt, 3) törzsemelés teszt, 4) kézi szorítóerő mérés, 5) ütemezett fekvőtámasz teszt, 6) helyből távolugrás teszt és 7) hajlékonysági teszt – tartalmaz, melyek segítségével jellemezni tudjuk az egyén aerob fittségét (állóképességét), a vázizomzat fittségét és hajlékonyságát. A tápláltsági állapot jellemzésére és az obezitás mértékének megállapítására a testtömeg-index (BMI) és a relatív testzsírtartalom (TZS%) mérése szolgál.

A tesztek felmérését iskolai körülmények között a testnevelésórák keretein belül kell elvégezni az érintett osztályok testnevelést tanító pedagógusa. A mérések elvégzéséhez biztosított egy eszközcsoomag, valamint a mérési protokollt tartalmazó kézikönyv és oktatófilm.

A NETFIT tesztek eredményeit a NETFIT informatikai rendszerének feltöltését követően a fittségi eredményeket individuális szinten a decimális életkorokat és a nemet figyelembe véve, a sztenderdtáblázatok alapján zónákba sorolják. A fittségi eredmények így tesztől függően egészségfejlesztés szükséges-, vagy fokozott fejlesztés szükséges zónákba sorolják. Ezt követően az adatok leíró statisztikai feldolgozását évfolyamonként, nemenként, iskolafokonként és összesítetten is elvégzik. Az országos adatok mellett a regionális és megyei eredményeket is kiszámolják. Végül speciálisan kialakított intézményi szintű mutatószámot kalkulálnak (Intézményi Fittségi Index), amely azt mutatja, hogy átlagosan hány fittségi tesztben teljesítettek az egészségzónában az intézmény tanulói.

2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.13.1. Az iskola egészségnevelési elvei

Az iskolai egészségnevelés célja

Nevelésünkben különös hangsúlyt kap, hogy az iskola alakítsa ki az igényt az egészséges életmód iránt. Tudatosítanunk kell tanulóinkban, hogy az egészség érték, annak megóvása minden ember elemi érdeke és legfőbb feladata. A kulturált ember ismeri a veszélyeket, felkészül azok elhárítására.

Egészségen testi és lelki egészséget értünk, s mindkettőt egyformán fontosnak tartjuk. Célunk tanulóink pozitív gondolkodásának fejlesztése, szemléletének alakítása annak érdekében, hogy egészséges felnőttként feleljenek meg az élet kihívásainak.

Egészségnevelési feladatok

- **Higiénés magatartásra nevelés**

A személyi higiéniére nevelés területei:

- ◆ általános testápolás,
- ◆ egészséges öltözködés,
- ◆ fogápolás,
- ◆ serdülőkori higiénés problémák.

A tisztaság iránti tartós igény kialakítása.

A környezethigiéniére való nevelés területei

- ◆ a közvetlen tanulói környezet, az iskola higiéniéje,
- ◆ a lakás, a lakókörnyezet higiéniéje,
- ◆ a település higiéniéje.

- **Egészséges táplálkozásra nevelés**

A táplálkozás-élettani optimumra törekvés ösztönzése.

A korszerű táplálkozástechnika megismertetése.

A táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása.

Megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés

- ◆ az étkezések higiéniája,
- ◆ az étkezések esztétikája,
- ◆ az étkezések társas jellege.

Különböző csoportok eltérő táplálkozási sajátosságainak megismertetése.

- **Egészséges mozgásfejlődés biztosítása**

A rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése.

A sportolás szükségletté tétele.

A mozgás esztétikumának, örömszerző funkcióinak felismertetése.

Erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése.

- **Baleset-megelőzésre, betegségek elkerülésére, az egészség megóvására nevelés**

Felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére.

- ◆ az iskolában
- ◆ a háztartásban
- ◆ a közlekedésben.

Elsősegélynyújtási ismeretek adása.

Beteggondozási alapismeretek nyújtása.

A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés.

A szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése.

- **Mentálhigiéné, krízisprevenció**

A lelki egészség megóvására nevelés.

A perszonalizációs és szocializációs folyamatok segítése.

A problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése.

A pozitív jövőkép kialakulásának támogatása.

- **Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés**

A függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése.

Az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés.

- **Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés**

Folyamatos, reális önismeretre nevelés.

A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése.

Elfogadó, toleráns magatartásra nevelés.

Felelős, örömteli párkapcsolatok kialakítására nevelés.

- **Családi életre, társsá, szülővé nevelés**

A nemi szerepvállalásra való felkészítés.

Családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés.

A család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés.

A családi szerepek megélésére való nevelés.

Harmonikus életvitel megteremtésének képességére való nevelés.

Tevékenységi formák az egészségnevelés terén kitűzött célok megvalósításához

Testnevelésórákon

Évente két alkalommal – ősszel, tavasszal - mérjük a tanulók fizikai állapotát lsd. 2.12. fejezet. A mindennapos testnevelés mellett sportköri/szakköri órákat is szervezünk.

Tevékenységi formák a többi tanórán

- Osztályfőnöki órákon egészségnevelési témákat dolgozunk fel, melynek során kiemelt fontosságú a testi egészség mellett a lelki egészség is.
- Igény szerint külső szakember (orvos, védőnő, egészségsszervező) meghívása:
  - egészséges táplálkozás
  - dohányzás
  - alkohol és drog
  - szexualitás, AIDS
- A helyes testtartás megkövetelése minden évfolyamon.

Tevékenységi formák tanórán kívül

Sportkörü/szakkörü foglalkozásokat szervezünk tanulóinknak. Támogatjuk és elősegítjük a sportegyesületekben végzett munkájukat. A kulturált táplálkozás követelményeinek megismertetése és gyakoroltatása a tízórai szünetekben, az ebédlőben, a délutáni uzsonnázás során, szabadidős programok során. Osztálykirándulásokon, táborozások alkalmával az egészséges életre nevelés kiemelt hangsúllyal szerepel.

A lelki egészségre nevelés érdekében nem hiányozhatnak a kulturális programok sem a tanórán kívül: színházlátogatás, rendhagyó irodalomórák, kiállítások, koncertek.

Szabadidős programok

- Osztályprogramok a szabad levegőn az évszakokhoz igazodva (séta, akadályverseny, hőemberépítés, kerékpározás, körjátékok, labdajátékok).
- Az egészségnevelési nap szervezése. Javasolt tevékenységformák:
  - tablókészítés
  - egészségnevelési TOTÓ korcsoportonként
  - keresztrejtvények kitöltése, találos kérdések versenye a témához kapcsolódóan
  - csapatverseny a felső tagozaton egészségnevelő bevonásával
  - gyümölcs- és zöldség kóstolás
  - gyümölcsnap
  - sportversenyek
- Tevékenységek a különböző ünnepkörökhöz kapcsolódóan. Javasolt tevékenységi formák:
  - hagyományőrző húsvéti ételek megismerése
  - mézes receptek elkészítése a téli időszakban

Egészségnevelési feladataink megoldásában kiemelt jelentőségű a napközi otthon és a menza, a helyes szokásrend kialakításában, gyakoroltatásában betöltött szerepével.

2.13.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Diákjaink nem lehetnek közömbösek a szűkebb és a tágabb környezetünk tisztasága, esztétikuma és a világ globális problémái iránt. Fontosnak tarjuk, hogy diákjaink a környezetükért felelősséget érző és tenni akaró emberekké váljanak, akik az emberi alkotásokat tisztelik.

A környezeti nevelés kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember – természet kapcsolat bemutatására és formálására, elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződnie kell a környezettudományi és társadalomtudományi ismereteknek.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartható fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak.

A környezeti nevelés során felértékelődik a tantárgyak közötti integráció, a különböző tantárgyak ismeretkészletét összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai törekvés. A környezeti nevelés is igényli az a minőségfejlesztési gyakorlatot, amely az iskola pedagógiai eredményességét képes hosszabb távon biztosítani.

Fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája (hulladék újrahasznosítás, energiatakarékosság, stb.) és társas harmóniájának rendjei (pl. demokratikus fórumok, együttműködés helyi közösségekkel).

Az iskolai környezeti nevelésnek megvannak az iskolán kívüli formái is, teret nyújthatnak közművelődési intézmények, múzeumok, növény- és állatkertek, vadasparkok, nemzeti parkok stb. számára is.

A nevelési- oktatási célok eléréséhez anyagi lehetőségeink mértékében módszereink között alkalmazzuk az erdei iskolai programokat.

Óriási szerepe van az olyan nevelésnek, mely a környezet egységének megértését, elfogadását tűzi ki célul. Ez olyan neveléssel érhető el, mely a környezetről szól és az egész személyiségre hat; és minden gyerek részesül benne. Így alakul ki olyan gondolkodási és cselekvési kultúra, mely ismeri és elismeri a környezetfejlődés eredményét, és tiszteletben tartja a környezetfejlődés környezetét.

A környezeti nevelés egyik nagy lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során, a tanórán a tanár megbeszélje a tanulókkal a környezettani ismereteket, problémákat, megoldásokat. Ezt a helyi tanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. Az a tény, hogy a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak a környezetvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. Ez az oktatási forma lehetőséget ad arra is, hogy az életkornak és a diákok meglevő ismereteinek megfelelő szinten és módszerekkel fogalmazzon a tanár egy témával.

Nevelőtestületünk 2015-ben döntött az Ökoiskola programba való bekapcsolódás mellett. A fenntarthatóság elveinek és gyakorlatának, valamint a környezettudatosságnak az iskolákban történő minél hatékonyabb megjelenése érdekében az oktatásért és a környezetvédelemért felelős tárcák 2004-ben közösen létrehozták az „Ökoiskola” címet, melyet 2005 óta minden évben pályázat útján nyerhetnek el a nevelési-oktatási intézmények. Célunk, hogy az iskolás korosztály sajátos, korcsoportjának megfelelő élményekre és tapasztalatokra építő, azaz tevékenységorientált környezeti és fenntarthatóságra nevelésben részesüljön. A projekt egyik fontos előkészülete az Ökoiskola Munkacsoport megalakulása volt.

Tevékenységeink:

- Szelektív hulladékgyűjtés
- Komposztálás
- Papírgyűjtés
- Elemgyűjtés
- Kupakgyűjtés
- Kerékpáros kirándulások
- TeSzedd akció
- Virágoskert gondozása

Az Ökoiskola Munkacsoport feladata az Ökoiskola munkaterv készítése, mely rendszerbe foglalja a tanév (naptári év) során esedékes feladatokat, kitűzi a célokat, felméri az intézmény lehetőségeit, megerősíti a környezeti nevelés kapcsán szóba kerülő kapcsolatait és - lehetőség szerint megszervezi a vállalt programokat, az intézmény által a tanévre vállalt kritériumokat. A tanév végén önálló Ökoiskola beszámoló megírására is sor kerül.

A környezeti nevelés célja

Szem előtt tartva, hogy az egészséges ember egészséges környezetre vágyik, nevelőmunkánk szerves részének tekintjük a környezeti kultúrát, a környezetvédelemre nevelést.

Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére; a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére.

A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.

Kiemelt célunk a környezettudatos állampolgárrá nevelés, melynek érdekében képessé kell tenni a diákokat:

- a környezetvédelem szükségességének felismerésére.
- annak a ténynek a jobb megértésére, hogy az emberiség jóléte a környezet állapotának és a természet megújuló képességének függvénye.

Ki kell alakítani a tanulóknál:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt.

A célok eléréséhez a következő készségek kialakítása és fejlesztése szükséges:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód
- vitakészség, kritikus véleményalkotás.

A környezeti nevelés feladatai

- ◆ Tudatosuljon a tanulóknál az egyén és a társadalom felelőssége az egészséges környezet megvalósításában.
- ◆ A harmonikus környezet szépségének, a természet kimeríthetetlen esztétikumának befogadására és élvezetére is érzékennyé kell tennünk a tanulókat.
- ◆ Legyenek tisztában a levegő, a víz, a talaj szennyező anyagaival, ezek káros hatásaival. Elkülönítve gyűjtsék a veszélyes hulladékot.
- ◆ Legyenek tisztában a zajártalommal, annak megelőzésével.
- ◆ Ismerjék fel az ember és a természet környezetkárosító hatásait, a megelőzés és a megoldás lehetőségeit.
- ◆ Legyenek tisztában az állat- és növényvédelem fontosságával.
- ◆ Kiránduláskor környezetbarátként viselkedjenek.
- ◆ Környezeti nevelési gyakorlatukban egyaránt legyen jelen a társadalmi és természettudományi megközelítés. Ezt egyaránt segítheti a környezet vizsgálata, a megismerés öröme és a művészetek közvetítette érzelmek befogadása.
- ◆ A környezeti folyamatok történetiségét is érzékeltetnünk kell. Múltbeli cselekvések, döntések következményeivel kell szembesülnünk, ugyanakkor az aktuális problémákra adott válaszok, beavatkozások hatásai késleltetve, a jövőben jelentkeznek.

- ◆ A környezeti nevelésünk egyaránt jelenti a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, valamint a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és a környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élményhelyzetek biztosítását.

Fejlesztési követelmények

A tanulót jellemezze a nyitottság, mutasson érdeklődést a környezet élő és élettelen világa iránt. Ismerje fel a környezeti problémákat lokális és globális szinten. Környezetében végzett megfigyelései, vizsgálatai alapján törekedjen a tapasztalatok megszerzésére. Legyen képes az így szerzett tudását és az ismeretszerzés folyamatában fejlődő készségeit, képességeit alkalmazni:

- Értékelje a természet szépségeit.
- Vegye észre az élő és élettelen világ legjellemzőbb összefüggéseit.
- Legyen képes a környezetében lévő élőlények, jelenségek megfigyelésére.
- Törekedjen a megfigyelések, vizsgálatok tapasztalatainak értelmezésére, ismerje fel az egyszerű összefüggéseket.
- Legyen képes tanári segítséggel következtetéseket levonni, ítéleteket alkotni.
- Tudja elmondani megfigyeléseit, vizsgálódásainak eredményeit kiselőadás formájában.
- A csoportmunka során törekedjen feladatmegosztásra, közös, felelősségteljes munkavégzésre.
- Igényelje az egészséges környezetet.
- Ismerje fel környezetében a környezetszennyezést, mint veszélyforrást.
- Törekedjen a megelőzésre és a veszély elhárítására.
- Óvja a természetet és embertársait.

Tevékenységi formák a környezeti nevelés terén kitűzött célok eléréséhez

Tanórákon

- A biológia, kémia, fizika tantárgyak jellegéből adódóan – a tanterveknek megfelelően valósul meg a környezeti nevelés.
- A földrajz, fizika, kémia tantárgyak anyagában megtalálható a téma természettudományos feldolgozása.
- Az osztályfőnöki órákon is szerepeljen a környezetvédelem.
- Az angol nyelv, a magyar nyelv- és irodalom, a művészetek oktatása sem múlik el a környezeti nevelés közvetlen és közvetett hatásai nélkül.
- A tantermek rendben tartását, óvását megköveteljük tanulóinktól, hiszen az ápolat, rendezett környezet segíti a lelki harmónia elérését, a fegyelmezett személyiség kialakítását. A kulturált környezet érdekében közreműködnek a tantermek igényes díszítéséhez, zöld növényeket hoznak az iskolába, s ápolják azt.

Tevékenységi formák tanórán kívül

Iskolánkban a környezeti nevelés másik lehetősége a tanórán kívüli alkalmak sora. A tanulók ismeretanyaga, már alkalmas arra, hogy a környezeti problémákat meglássák. A tanórán kívüli alkalmak még nagyobb lehetőséget kínálnak az ilyen jellegű feladatok megoldására.

Minden tanévben két nap (téma nap) szolgálja a környezeti nevelést iskolánkban. A Föld napi rendezvényen községünkben szemétszedést hirdetünk a helyi civil egyesületekkel, szervezetekkel.

A Madarak ésfáknapján játékos vetélkedőn keresztül tudatosítjuk a tanulóknak az aktuális környezeti, természeti fogalmakat, tennivalókat, problémákat.

Egyéb lehetőségek

- Osztálykirándulásokon kiemelt hangsúlyt kap a környezetkultúra, a környezetbarát viselkedés valamint a környezetvédelem.
- Szorgalmazzuk a környezetvédelemmel kapcsolatos pályázatokon való részvételt.
- Iskolánkban bevezettük a szelektív hulladékgyűjtést. Az intézményben frekvenciát helyeken elhelyeztünk szelektív hulladékgyűjtő konténereket, a tanteremben csak papírhulladékot gyűjtünk.

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

1.14.1. Jutalmazási és elmarasztalási hagyományok az intézményben

A jutalmazás formái és esetei

1. Különböző házi versenyek helyezettei.	szaktárgyi ötös, oklevél, könyv, tárgyjutalom, dicséreti fokozatok
2. Hulladékgyűjtés, farsang.	tárgyjutalom,
3. Akadályversenyek 1-3. helyezettei	Édességcsomagok, oklevél
4. Év végi jutalom - egész évi tanulmányi, kulturális, sporttevékenységért, közösségi munkáért.	könyv, oklevél
5. Nyitnikék Egyesület: a 8 év alatt legjobban tanuló végzős diáknak.	pénzjutalom, Arany Könyv (Alma Mater Díj)
6. Karácsony	Ajándék, ötöstombola
7. Pozitív magatartási elemek, kiemelkedő teljesítmények esetén.	Írásbeli dicsérek: <ul style="list-style-type: none"> - szaktanári dicséret - osztályfőnöki dicséret - igazgatói dicséret - tantestületi elismerés

Írásbeli dicsérek formái

SZD = szaktanári dicséret OD = osztályfőnöki dicséret ID = igazgatói dicséret TE = tantestületi elismerés

EGYÉNI jutalmazás	SZD	OD	ID	TE
Kiemelkedő szorgalmáért, magatartásáért	X	X		
Kiemelkedő közösségi munkájáért		X		
Egyéni versenyek, pályázatok iskolai I – III. helyezés	X	X		
Járás, kistérségi I. helyezés			X	
Járás, kistérségi II-IV. helyezés		X		
További járási eredmény	X			
Megyei, területi I.-III. helyezés			X	
Megyei, területi IV – VI. helyezés		X		
További megyei eredmény	X			
Országos verseny I – X. helyezés				X
Országos verseny további. helyezés	X	X	X	
CSOPORTOS eredménynél jutalmazás	SZD	OD	ID	TE
Csoportos versenyek, pályázatok, műsorokon való kiváló szereplésért		X	X	
Járás, városkörnyéki I – III. helyezés			X	
Megyei, területi I. helyezés			X	
Megyei, területi II – VI. helyezés		X		
Országos I. – X. helyezés				X
Országos további helyezés	X	X	X	

A fegyelmezés formái és esetei

1. Írásbeli formák: Az értékrendet sértő magatartásért, a vétség súlyosságát, gyakoriságát figyelembe véve.	-szaktanári figyelmeztetés -osztályfőnöki figyelmeztetés - osztályfőnöki megrovás - igazgatói figyelmeztetés - igazgatói megrovás - tantestületi figyelmeztetés - tantestületi megrovás
2. Szülő értesítése	személyes beszélgetés osztályfőnökkel, igazgatóval
3. Szándékos károkozás	okozott kár megtérítése, súlyos esetben ezen kívül fegyelmi eljárás indítása
4. Figyelmeztető: felszerelés hiánya, kitűzött feladat el nem készítése, órai magatartás	Üzenet a szülőnek az enaplóban.
5. Fegyelmi eljárás indítása	Az Nkt szabályai szerint

Írásbeli fegyelmezések formái

SZTF: szaktanári figyelmeztetés OF = osztályfőnöki figyelmeztetés, OMR=osztályfőnöki megrovás
IF = igazgatói figyelmeztetés,IMR = igazgatói megrovás, TF = tantestületi figyelmeztetés, TMR = tantestületi megrovás

	SZTF	OF	OMR	IF	IMR	TF	TMR
Tanórai szorgalma, magatartása miatt	X						
Házirend megsértése (verekedés, rongálás, fegyelmezetlenség)-mérlegelés után		X	X	X			
Házirend súlyos megszegése (szándékos károkozás, kábítószer)					X	X	
Hamisítás, egyéb bűncselekmények, anyagi károkozás (súlyos esetben)							X

1.14.2. A magatartás és szorgalom értékelése

Magatartásból és szorgalomból a tanulók havonta jegyet kapnak. A félévi és év végi osztályzatok a félévi és az év végi osztályozó értekezleten kerülnek megállapításra. A tantestület az osztályfőnök javaslata alapján véleményezi a jegyeket; vita esetén az osztályzat szavazattöbbséggel kerül megállapításra. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök dönt. A szavazáskor tartózkodhatnak azok a tantestületi tagok, akik a tanulót nem tanítják, de nem kötelező tartózkodni, mivel egyéb foglalkozáson találkozhatnak, tehát ismerhetik a tanulót.

Az osztályfőnöki vélemény kialakításának szempontjai:

- a) Egyéni, saját vélemény kialakítása:
  - szubjektív benyomások,
  - közösségi munkavégzés,
  - kirándulásokon tapasztaltak,
  - tanórai viselkedés,
  - szöveges bejegyzések a naplóban,
  - magatartás sporttevékenység közben.
- b) Közösség, osztály véleménye.
- c) Önértékelés.
- d) Osztályban tanító pedagógusok véleménye.
- e) Tanórán kívüli tevékenység (sport, napközi, egyéb foglalkozások, stb.).

A tanulók magatartásának, szorgalmának minősítése

Az iskola tanulóit magatartásból és szorgalomból is értékeljük. Ennek fokozatai a következők:

magatartás:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- rossz (2)

szorgalom:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- hanyag (2)

A tanuló magatartása értékelésének és minősítésének szempontjai

példás:

- fegyelmezett, megbízható, segítőkész
- példás viselkedésével segíti a tanítás - tanulás folyamatát
- a Házirendet megtartja és társait is erre ösztönzi
- szüleivel, nevelőivel, társaival szemben udvarias, tisztelettudó
- elfogadja az iskola céljait, értékvilágát, érti és aktívan segít annak megvalósításában

Jó:

- viselkedése általában jó
- részt vesz a közösség munkájában
- a közösség alakításában kevésbé aktívan vesz részt
- a Házirendet megtartja

változó:

- az iskola céljait, értékrendjét nem teljesen fogadja el
- magatartásával szemben kifogások merülnek fel
- közösségben esetlegesen is csak vonakodva tevékenykedik, passzív
- a Házirendet csak részben, esetleg figyelmeztetésre tartja be
- felnőttekkel és társaival szemben nem tisztelettudó
- figyelme ingadozó, munkája pontatlan, nem segítőkész
- szüleivel, nevelőivel, társaival szembeni viselkedése kívánni valót hagy maga után
- akinek osztályfőnöki figyelmeztetése van

rossz:

- az intézmény céljaival, értékrendjével nem azonosul, a közösség, a közösség fejlődését hátráltatja
- társainak rendszeresen rossz példát mutat
- a Házirendet figyelmeztetés ellenére se tartja be
- szüleivel nevelőivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, durván beszél, verekszik
- fegyelmezetlen, megbízhatatlan, közös munkát nem végez, másokat is erre buzdít, szándékosan árt az iskola hírnevének
- igazgatói figyelmeztetése van

A tanuló szorgalma értékelésének és minősítésének szempontjai

példás:

- tanulmányi munkája igényes, pontosan megbízhatóan dolgozik
- képes önállóan dolgozni, önmagát ellenőrzi
- munkatempója megfelelő és stabil
- figyelme erős, érdeklődik a tanórán kívüli információk iránt
- kötelességtudata magas fokú

jó:

- tanulmányi munkája lelkiismeretes
- képességeinek megfelelően dolgozik, tanul és teljesít
- kisebb segítséggel önállóan dolgozik
- önellenőrzése jó

- érdeklődése, figyelme nem állandó, de az órákra általában felkészül
- tanítási órákon kívüli információk iránt esetlegesen érdeklődik

változó:

- tanulmányi munkája ingadozó
- munkavégzése rendszertelen
- figyelme, érdeklődése nem tartós, szétszórt
- érdeklődése nem terjed ki a tanórákon kívüli információkra

hanyag:

- pontatlanul, rosszul dolgozik
- feladatait nem végzi el
- nem hajlandó önálló munkavégzésre
- önellenőrzése nincs, vagy gyenge
- félévkor és év végén elégtelen osztályzatot kapott egy vagy több tantárgyból

2.15. Iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.

Ha az adott osztály létszáma engedi, a szülő kérésére körzeten kívüli tanulót is átveszünk. Elsősorban a tanév befejezése után biztosítjuk a más iskolába járó tanulók számára az iskolaváltás lehetőségét. Az átvételtől az igazgató dönt az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.

a) Az átvétel eljárásrendje

- Ha az igazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyakösszehasonlítása alapján (szaktanár és munkaközösségvezető véleményének kikérése után) dönt arról, hogy a tanuló számára el kell rendelnie különbözeti vizsgát.
- Ha a tanulónak nem kell különbözeti vizsgát tennie, az igazgató tanév közben is engedélyezheti az átvételét, ebben az esetben írásbeli befogadó nyilatkozatot küld a tanuló iskolájának. A tanuló akkor iratkozhat be iskolánkba, ha az „Értesítés iskolaváltoztatásról” dokumentumot kézhez kaptuk.
- Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, ezt kitűzött határidőig köteles megtenni. Ezeket a vizsgákat lehetőleg az augusztusi vizsgaidőszakban rendezzük meg.

- Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga előzetes letételétől eltekinthet az igazgató, ha a tanuló eddigi eredményei, illetve a hiányzó tantárgy nehézségi foka alapján biztosítottak látja a különbözeti vizsga eredményességét.
- Évközi átvételnél a tanuló érdemjegyeit a volt iskolája által megküldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba.
- Az átvett tanulónak az esetleges tudásbeli hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

b) Az iskolaváltás elutasítása

- Körzeten kívül lakó tanuló estén, ha a tanuló magatartásával komoly gondok vannak, vagy ha sokat mulasztott igazolatlanul. Ennek megállapítására a tanulónak az átvétel kérelmezésekor be kell mutatnia az ellenőrzőjét.
- Ha a két iskola tanterveiközött jelentősek a különbségek, nem tudjuk átvenni – különösen a felsőbb évfolyamokra – azt a tanulót, akinél az eddigi teljesítménye alapján nem feltételezhető, hogy eredményes különbözeti vizsgát tesz.
- Ha a tanuló az augusztusi különbözeti vizsgán bármely tantárgyból nem teljesítette az elégséges szintet, az átvételét elutasítjuk

2.16. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

Az iskola első évfolyamára lépés feltételei

A beiskolázásra a törvényi előírások alapján kerül sor:

- életkor,
- iskolaérettséget igazoló óvodai szakvélemény alapján.

Az óvónő végzi el az iskolaérettségi vizsgálatot:

- megfigyelés foglalkozásokon
- elbeszélgetés szabadfoglalkozásokon
- elbeszélgetés a szülőkkel
- feladatlapok értékelése (felmérés)
- tanköteles gyermekek orvosi vizsgálaton vegyenek részt
- problémás esetekben az óvónő vonja be az elsős tanítót, iskolaorvost
- amennyiben nincs döntés, az óvónő küldje el szakvizsgálatra a gyermeket (Szakértői Bizottság - Szeged)

A leendő első osztályosok kapcsolata az iskolával:

- nagycsoport együttes látogatása az iskolában, tanítási órák, foglalkozások szervezése
- ovi-angol szervezése

A szülők tájékoztatásának módozatai:

- az iskola igazgatója és a leendő elsős tanító szóbeli tájékoztatója az óvodai szülői értekezleteken (tanév elején és a beiratkozást megelőzően)
- az első osztályos tanító írásbeli tájékoztatót ad az iskolai felszerelés szükségletéről (füzetek, könyvek, stb.)
- írásbeli tájékoztatás a beiratkozás időpontjáról, feltételeiről

Az óvónő és az első osztályos nevelő kapcsolata:

- az első osztályos tanító legalább öt foglalkozáson vegyen részt az óvodában, az óvónő számára lehetőséget biztosítunk, hogy az első osztályba került gyermekeket meglátogassa.

Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A bukás folyamatos odafigyeléssel, differenciált órászervezéssel, korrepetálással, megfelelő személyre szabott segítségadással elkerülhető.

A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó értekezleten dönt.

2.17. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényességi ideje:

1. Az iskola 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.

II. A pedagógiai program módosítása:

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója,
  - a nevelőtestület bármely tagja,
  - szakmai munkaközösség,
  - a szülői munkaközösség,
  - az iskola fenntartója.

2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzat képviselői útján az iskola vezetésének javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató hagyja jóvá.
4. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

III. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala:

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. Iskolai honlap hiányában, a helyben szokásos módon tesszük közzé.
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyekenl tekinthető meg:
  - az iskola honlapján (illetve a helyben szokásos módon),
  - az iskola tanári szobájában,
  - az iskola igazgatójánál.

2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Maroslelei Általános Iskola
pedagógiai programját a nevelőtestület
a 2023. augusztus 24-én tartott ülésén elfogadta.

A Maroslelei Általános Iskola pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt: *M a r o s l e l e*, 2023. augusztus 24.

ph.

.....
igazgató

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Maroslelei Általános Iskola Pedagógiai Programját – a jogszabályokban meghatározottak szerint – a következő szervezetek véleményezték. A véleményezés tényét a szervezetek képviselői aláírásukkal igazolják.

.....
diákönkormányzat képviselője

.....
szülői munkaközösség vezetője

.....
iskolaszék elnöke

.....

M a r o s l e l e, 2023. augusztus 24.